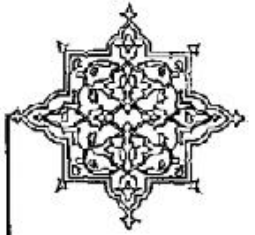

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
وزیر

بسمه تعالی

تاریخ: ۹۰/۱۲/۲۷
شماره: ۱۵۲۷۳۲۹۸
پیوست:

آیین نامه

سازماندهی و تشکیلات

دانشگاهها و مؤسسات

آموزش عالی و پژوهشی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

آیین نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

ماده ۱ - تعاریف و اختصارات بکار رفته در این آیین نامه و پیوستهای آن عبارتند از:

۱-۱- **وزارت/وزیر:** منظور از «وزارت» و «وزیر» در این آیین نامه و پیوستهای آن، به ترتیب «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» و «وزیر علوم، تحقیقات و فناوری» می باشد.

۲-۱- **مرکز:** منظور از مرکز در این آیین نامه، مرکز حیاتیهای امثا و هیأتهای ممیزه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

۳-۱- **شورا:** منظور از شورا در این آیین نامه، شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

۴-۱- **هیات امنا:** هیأتی است که به موجب قوانین و مقررات مربوط به عنوان بالاترین رکن مؤسسه، مرجع سیاستگذاری، تصمیم گیری و تصویب مقررات و ضوابط داخلی مؤسسه می باشد.

۵-۱- **مؤسسه:** اسم عامی است که به کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اطلاق می گردد و به موجب قانون یا مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و یا کسب مجوز از شورا ایجاد شده و یا می شوند.

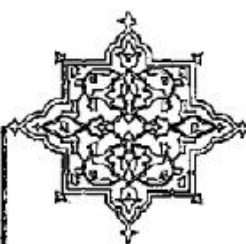
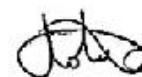
۶-۱- **دانشگاه:** مؤسسه ای است که با حداقل سه دانشکده ایجاد شده و یا می شود و با هدف ترویج علم، ارتقای دانش و تربیت نیروی انسانی در زمینه های مختلف علوم و فنون به ارائه آموزش عالی و انجام پژوهش می پردازد.

۷-۱- **مجمع آموزش عالی:** مؤسسه ای است که به صورت مستقل و یا تابعه دانشگاهها ایجاد شده و یا می شود و دارای حداقل ۲ دانشکده می باشد و اهم فعالیت های آن، آموزشی است.

۸-۱- **دانشکده:** مؤسسه ای است که در دانشگاه/مجمع یا به صورت مستقل با حداقل ۳ گروه آموزشی ایجاد شده و یا می شود.

۹-۱- **آموزشکده:** مؤسسه ای است که در دانشگاه/مجمع یا به صورت مستقل ایجاد شده و یا می شود و در مقطع کاردانی فعالیت دارد. آموزشکده دارای حداقل یک گروه آموزشی می باشد.

۱۰-۱- **مرکز آموزش عالی:** مؤسسه ای است که به صورت مستقل یا تابعه دانشگاهها ایجاد شده و یا می شود. مرکز از حداقل یک گروه و حداکثر ۲ گروه آموزشی تشکیل می شود و اهم فعالیت های آن، آموزشی است.

کتابخانه دانشگاه

نشانی:

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان،

نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶

شماره تلفن: ۸۲۳۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

آیین نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

۱-۱- شعبه/واحد بین الملل/ پردیس: مؤسسه‌ای است که در شهر محل استقرار دانشگاه یا دیگر شهرها و مناطق آزاد یا خارج از کشور، ایجاد شده و یا می‌شود و برابر قوانین و مقررات مربوط و ترجیحاً به صورت خودگردان اداره می‌شود.

۱-۲- پژوهشگاه: مؤسسه‌ای است که با حداقل سه پژوهشکده ایجاد شده و یا می‌شود و اهم فعالیت‌های آن، تعریف و اجرای پروژه‌های مرتبط با حوزه‌های کاربردی می‌باشد.

۱-۳- پژوهشکده: مؤسسه‌ای است که دارای حداقل سه گروه پژوهشی باشد و در مؤسسه پژوهشی/پژوهشگاه/دانشگاه و یا به طور مستقل ایجاد شده و یا می‌شود. فعالیت پژوهشکده می‌تواند در انواع بنیادی، کاربردی، توسعه‌ای و یا میان‌رشته‌ای مرتبط با حوزه کاربرد تعریف شود.

۱-۴- مؤسسه پژوهشی: مؤسسه‌ای است که دارای حداقل ۲ پژوهشکده باشد.

۱-۵- مرکز پژوهشی: مؤسسه‌ای است که دارای حداقل یک گروه و حداقل ۲ گروه پژوهشی باشد.

۱-۶- گروه آموزشی/پژوهشی: کوچکترین واحد آموزشی/پژوهشی است که با کسب مجوز از شورا یا هیأت امنا و مرکب از تعدادی اعضای هیأت علمی آموزشی/پژوهشی باشد و در یکی از رشته‌های تحصیلی یا زمینه‌های تخصصی مشخص، مبتنی بر ضوابط مربوط، عهده‌دار امور آموزش/پژوهش باشد، در رأس گروه آموزشی/پژوهشی، «مدیر گروه» قرار دارد.

۱-۷- توزیع وظایف: وظایف مؤسسه با در نظر گرفتن پیوستگی و سنخیت فعالیت‌ها تجزیه و تفکیک می‌شود و در قالب معاونت‌ها و سپس واحدهای سازمانی تقسیم و توزیع می‌گردد. به نحوی که در این تقسیم‌بندی، بین وظایف واحدهای سازمانی، تداخل و تشابه وجود نداشته باشد و هماهنگی و انسجام مؤسسه حفظ گردد.

۱-۸- ضوابط تشکیلاتی: معیارهایی است که چگونگی توزیع وظایف، تعداد سطوح و تعداد واحدهای سازمانی را تعیین می‌نماید.

۱-۹- نمودار سازمانی: انعکاس ترکیب رسمی سازمانی مبتنی بر تشکیلات که بیانگر روابط و نحوه تقسیم و توزیع وظایف میان واحدهای سازمانی، حدود اختیارات، سلسله مراتب و سطوح مدیریتی و سرپرستی می‌باشد.

۲-۰- سازمان تفصیلی: به مجموعه اهداف، وظایف و پست‌های سازمانی اطلاق می‌شود که در چارچوب اهداف و وظایف اساسی مؤسسه و براساس حجم، میزان و ماهیت کار هر واحد سازمانی تعیین می‌گردد.

کامران دانشجو

نشانی:

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان،

نبش خیابان پیروان جنوبی

کد پستی: ۱۳۶۶۶-۶۳۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

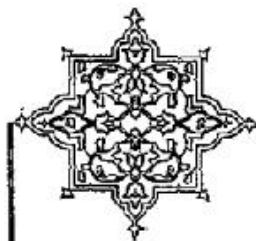
تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

تاریخ: _____
شماره: _____
پیوست: _____

آیین نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

۲۱-۱- ساختار سازمانی: به مجموعه نمودار سازمانی و سازمان تفصیلی، ساختار سازمانی می‌گویند.

۲۲-۱- واحد سازمانی: یکی از اجزای ساختار سازمانی است که در قالب یکی از سطوح سازمانی از جمله: معاونت، مدیریت، مرکز، اداره و گروه عهده‌دار انجام وظایف متجانس و مرتبط با اهداف مؤسسه می‌باشد. در رأس هر واحد سازمانی پست سازمانی یا سمت سازمانی متناسب با اختیارات آن پیش پستی می‌شود.

۲۳-۱- واحد تابعه: واحد سازمانی است که از نظر سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و نیز امور اداری، مالی، عملیاتی و تشکیلاتی تابع مؤسسه می‌باشد.

۲۴-۱- واحدهای صف: واحدهای سازمانی تابعه هستند که به طور مستقیم با اهداف، مأموریتها و وظایف مؤسسه سروکار دارند. از جمله دانشکده‌ها، پژوهشکده‌ها، گروه‌های آموزشی/پژوهشی و ...

۲۵-۱- واحدهای ستاد: واحدهای سازمانی تابعه هستند که غالباً به طور غیرمستقیم از طریق برنامه‌ریزی، هدایت، هماهنگی، نظارت و ارزیابی، حمایت و پشتیبانی واحدهای صف مؤسسه را در تحقق اهداف، مأموریتها و انجام وظایف یاری می‌نمایند.

۲۶-۱- سطح سازمانی: هریک از مقاطع تشکیل دهنده سلسله مراتب اداری است که جزء رده مدیریتی و سرپرستی قرار می‌گیرد.

۲۷-۱- سطوح مدیریتی و سرپرستی حوزه ستاد مؤسسه در ۴ سطح به شرح ذیل تعریف می‌شود:

- الف- ریاست مؤسسه
- ب- معاونت
- ج- مدیریت/مرکز
- د- گروه / اداره

۲۸-۱- سطوح مدیریتی و سرپرستی حوزه صف مؤسسه در ۳ سطح به شرح ذیل می‌باشد:

- الف- ریاست مؤسسه
- ب- ریاست واحدهای آموزشی و پژوهشی تابعه مؤسسه
- ج- گروه آموزشی/پژوهشی

کامران دانشجو

نشانی:
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هرمزان،
نخش خیابان پیروان جنوبی
کد پستی: ۱۳۶۶۶-۶۲۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

آیین نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

۲۹-۱- **پست سازمانی:** جایگاهی است که در سازمان تفصیلی مؤسسه، برای انجام وظایف و مسئولیت‌های مشخص پیش‌بینی و همچنین برای تصدی یک مستخدم رسمی یا پیمانی در نظر گرفته می‌شود. هر پست سازمانی دارای یک "شماره پست" می‌باشد.

۳۰-۱- **سخت سازمانی:** جایگاهی است که در سازمان تفصیلی مؤسسه برای انجام وظایف و مسئولیت‌های «مدیریتی»، «سرپرستی» و «مشاوره» در واحدهای سازمانی با علامت «تک ستاره» (۱) و «بدون شماره» پیش‌بینی می‌شود و صرفاً اعضای هیأت علمی می‌توانند با حفظ پست سازمانی در آن سمت‌ها منصوب گردند.

۳۱-۱- **رده تشکیلاتی:** مؤسسات دانشگاهی بر اساس امتیازاتی که کسب می‌نمایند، به یکی از رده‌های تشکیلاتی یک تا چهار و مؤسسات پژوهشی به یکی از رده‌های تشکیلاتی یک تا سه توسط دفتر برنامه، بودجه و تشکیلات وزارت تخصیص داده می‌شوند.

ماده ۲ - سطوح سازمانی ستادی و پستهای سازمانی مربوط عبارتند از:

۱-۲- **معاونت:** دومین سطح سازمانی پس از رئیس مؤسسه می‌باشد که انجام بخشی از وظایف مربوط به اهداف مؤسسه را برعهده دارد و هر معاونت از حداقل ۲ و حداکثر ۴ واحد سازمانی در سطح مدیریت، مرکز، اداره و گروه تشکیل می‌شود.
تبصره ۱ - سقف تعداد واحدهای سازمانی برای واحدهای تحت نظر معاونت، در چارچوب برنامه و ابهردی مؤسسه و با کسب مجوز از هیأت امنا تا ۶ واحد سازمانی، قابل افزایش است.

۲-۲- **مدیریت:** سومین سطح سازمانی است که انجام بخشی از وظایف معاونت یا مؤسسه را در زمینه فعالیت‌های مطالعاتی و اجرایی برعهده دارد. در رأس مدیریت «مدیر» می‌باشد. هر مدیریت می‌تواند براساس تنوع و تعداد فعالیت‌ها از حداکثر ۴ گروه / اداره تشکیل شود.

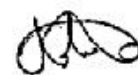
الف - در مدیریتهایی که فاقد گروه / اداره باشند می‌توان حداقل ۷ پست و حداکثر ۲۴ پست سازمانی پیش‌بینی نمود و برای مؤسساتی که در رده یک تشکیلاتی قرار می‌گیرند، می‌توان حسب نیاز صرفاً یک پست «معاون مدیر» در هر مدیریت پیش‌بینی نمود.

ب - سقف تعداد گروه/اداره و همچنین پست‌های سازمانی تحت نظر «مدیریت» در چارچوب برنامه و ابهردی مؤسسه و با کسب مجوز از هیأت امنا تا سقف ۵ گروه/اداره و ۳۰ پست سازمانی قابل افزایش است.

۳-۲- **مرکز:** سومین سطح سازمانی است که انجام بخشی از وظایف مؤسسه/معاونت را در زمینه فعالیت‌های مطالعاتی یا اجرایی به صورت متمرکز برعهده دارد و در مقایسه با «مدیریت» از اختیارات بیشتری برخوردار می‌باشد. در رأس مرکز، «رئیس» قرار دارد. ادارات، گروه‌ها و پست‌های سازمانی تحت نظر مرکز مشابه مدیریت می‌باشد.

۴-۲- **گروه:** چهارمین سطح سازمانی است که عهده‌دار انجام چند وظیفه از وظایف معاونت، مدیریت و یا مرکز می‌باشد. ماهیت وظایف گروه، مطالعاتی و تحقیقاتی است. در رأس گروه «رئیس» منظور می‌گردد.

الف - هر گروه با حداقل ۴ پست و حداکثر ۶ پست سازمانی ایجاد می‌شود.

کتابخانه دانشجو

نشانی:

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان،

نبش خیابان پیروان جنوبی

کد پستی: ۱۳۶۶۶-۶۴۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

آیین نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

ب - در تشکیلات یک گروه، می توان به تناسب تعداد پست ها و تنوع فعالیت ها حداکثر ۲ پست «کارشناس مسئول» پیش بینی نمود، مشروط بر آنکه تحت نظر وی، حداقل یک کارشناس انجام وظیفه نماید.
۵-۲ اداره: چهارمین سطح سازمانی است که عهده دار انجام چند وظیفه از وظایف معاونت، مدیریت و یا مرکز می باشد. وجه غالب وظایف اداره، «اجرایی» است.

الف - هر اداره با حداقل ۴ پست و حداکثر ۶ پست سازمانی ایجاد می شود.
ب - در تشکیلات یک اداره، می توان به تناسب تعداد پست ها و تنوع فعالیت ها حداکثر ۲ پست «کارشناس مسئول» پیش بینی نموده مشروط بر آنکه تحت نظر وی، حداقل یک کارشناس انجام وظیفه نماید.
تبصره ۲ - مؤسسه مجاز به ایجاد پست سازمانی با عنوان عضو هیأت علمی در حوزه متاد خود نمی باشد.
تبصره ۳ - حداکثر تعداد پست های سازمانی «غیر عضو هیأت علمی» در کلیه مؤسسات «یک برابر» تعداد پست های سازمانی با عنوان «عضو هیأت علمی» تعیین می گردد. در مورد مؤسسات تازه تأسیس به پیشنهاد رئیس مؤسسه، تأیید دفتر برنامه، بودجه و تشکیلات وزارت و تصریب هیأت امنا حداکثر تعداد پست های سازمانی «غیر عضو هیأت علمی» حداکثر تا سقف «یک و نیم برابر» قابل تعیین است.

ماده ۳ - فعالیت هایی که مستقیماً تحت نظر رئیس مؤسسه قرار می گیرند، عبارتند از: گزینش، حراست، نظارت و ارزیابی، روابط عمومی، امور دانشجویان شاگرد و ایتازگر، دبیرخانه هیأت اجرایی جذب اعضای هیأت علمی و امور حقوقی، قراردادها و رسیدگی به شکایات.

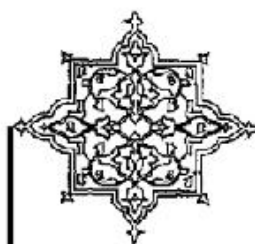
تبصره - در حوزه ریاست هر مؤسسه حسب نیاز، حجم فعالیت ها و برنامه های مؤسسه، واحدی تحت عنوان «دفتر ریاست» ایجاد می شود که در رأس آن «رئیس دفتر» یا «رئیس» می باشد. سطح سازمانی «رئیس دفتر» یا «رئیس» در مؤسسات رده یک تشکیلاتی، همتراز «مدیر» و برای مؤسسات رده ۲ و ۳ همتراز «رئیس اداره» و مؤسسات پا رده ۴ تشکیلاتی «کارشناس مسئول» است ولیکن عمده وظایف واحد سازمانی مذکور، «اجرایی» می باشد.

ماده ۴ - پست های سازمانی واحدهای صف به شرح ذیل تعیین می گردد:

- ۴-۱ - به ازای هر گروه آموزشی / پژوهشی مصوب حداقل ۵ پست عضو هیأت علمی.
- ۴-۲ - به ازای هر ۵ پست عضو هیأت علمی در گروه آموزشی / پژوهشی مصوب، حسب نیاز و بر اساس حجم فعالیت، یک پست سازمانی با عنوان «کارشناس آموزشی / پژوهشی» با داشتن مدرک تحصیلی مرتبط با فعالیت گروه مذکور.
- ۴-۳ - به ازای هر کارگاه آموزشی و یا آزمایشگاه تخصصی حسب مورد، یک پست «کارشناس آموزشی» کارگاه و یا «کارشناس آموزش» آزمایشگاه با داشتن مدرک تحصیلی مرتبط با فعالیت گروه مذکور.
- تبصره ۱ - سقف پست های سازمانی «عضو هیأت علمی» در مؤسسه نمی تواند بیش از یک پانزدهم تعداد معادل شده دانشجویان شاغل به تحصیل روزانه باشد.

تبصره ۲ - تعداد معادل شده دانشجویان شاغل به تحصیل روزانه مؤسسه به شرح فرمول ذیل تعیین می گردد:

تعداد معادل شده دانشجویان شاغل به تحصیل روزانه = (تعداد دانشجویان کارشناسی ۱۸) + (تعداد دانشجویان کارشناسی ارشد ۳) + (تعداد دانشجویان دکتری ۶)

کامران دانشجو

نشانی:

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان،

نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۶۲۸۹۱-۱۴۶۶۶

شماره تلفن: ۸۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

آیین نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

ماده ۵ - شاخص های ارزیابی و تخصیص رده تشکیلاتی مؤسسه، مبتنی بر آیین نامه رتبه بندی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب وزارت و موارد ذیل می باشد.

5-1- تعداد فیزیکی واحدهای تابعه

۲-۵- تعداد واحد بین المللی، شعبه، دانشکده، مجتمع، پژوهشکده، آموزشکده، گروه و رشته آموزشی پژوهشی

ماده ۶- حداقل تعداد معاونت ها و مدیریت های تابعه ستادی هر مؤسسه پس از تعیین رده تشکیلاتی، بر اساس ضوابطی است که در جدول شماره ۱۱ و ۱۲ ذکر شده است.

جدول شماره ۱ - رده بندی تشکيلات دانشگاهها و مراکز آموزش عالي

ردیف	عنوان	حداکثر معاونت	حداکثر مدیریت ستادی
رده ۱	گروه الف	۶	۲۶
	گروه ب	۵	۲۱
	گروه ج	۵	۱۹
	گروه د	۵	۱۸
رده ۲	گروه الف	۲	۱۷
	گروه ب	۲	۱۶
	گروه ج	۲	۱۵
	گروه د	۲	۱۴
رده ۳	گروه الف	۳	۱۴
	گروه ب	۳	۱۳
	گروه ج	۳	۱۲
	گروه د	۳	۱۱
رده ۴	گروه الف	۲	۱۱
	گروه ب	۲	۱۰
	گروه ج	۲	۹

کتاب ان دانشجو

فتنائی :

قہران - شہرک قدس

میدان صنعت ، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان،

فیش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۶۳۸۹۱-۱۳۶۶۶

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق بستی :

تہران ۱۵۱۳-۱۲۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

تبصره ۱ - یکی از مدیرانهای مذکور در جدول شماره ۱۱، می بایست به واحد «حقوقی، قراردادها و رسیدگی به شکایات» تخصیص داده شود. رئیس واحد مذکور، «مشاور رئیس مؤسسه» نیز می باشد.

تبصره ۲ - سقف های مذکور در جدول شماره ۱۱، تنها در موارد استثنایی به پیشنهاد مؤسسات واجد حداکثر امتیازات قابل کسب، تصویب هیأت امناء تأیید وزارت، قابل افزایش می باشد.

آیین نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزشی عالی و پژوهشی

تبصره ۳ - در مؤسسات رده های (۱) و (۲) جدول شماره (۱)، علاوه بر معاون فرهنگی و اجتماعی، لازم است به ترتیب (۲) و (۱) مدیریت در ذیل آن، وجود داشته باشد و برای مؤسسات رده های (۳) و (۴) جدول مذکور، لازم است ذیل ست ریاست مؤسسه، مدیریت فرهنگی و اجتماعی مستقل، پیش بینی شود.

تبصره ۴ - گروه (الف) رده (۱) جدول شماره (۱)، شامل دانشگاههای پیام نور، جامع علمی کاربردی، فنی و حرفه‌ای و همچنین دانشگاه تهران می‌باشد.

جدول شماره (۲) - رده بندی تشکیلات مؤسسات پژوهشی مستقل

ردیف	رده تشکیلاتی	حداکثر معاونت	حداکثر مدیریت ستادی
۱	رده ۱	۴	۱۰
۲	رده ۲	۳	۷
۳	رده ۳	۲	۵

ماده ۷ - تعداد سمتهای سازمانی مشاور در مؤسسات به شرح ذیل تعیین می‌گردد:

۱-۷ - در مؤسسات رده یک تشکیلاتی جدول شماره (۱) و (۲)، در حوزه ریاست حداکثر دو سمت «مشاور» و در هر یک از معاونتها حداکثر یک سمت «مشاور»

۲-۷ - در مؤسسات رده دو و سه تشکیلاتی جدول شماره (۱) و (۲)، در حوزه ریاست و هر یک از معاونتها حداکثر یک سمت «مشاور»

۳-۷ - در مؤسسات رده چهار تشکیلاتی جدول شماره (۱)، در حوزه ریاست حداکثر یک سمت «مشاور»

ماده ۸ - چنانچه سمتهای «مدیریتی» و یا «سرپرستی» با «شماره» و «علامت دو ستاره» (**) در سازمان تفصیلی مؤسسه پیش‌بینی شوند، سمت مذکور «سمت سازمانی» تلقی می‌شود و عضو هیأت علمی یا غیر هیأت علمی می‌تواند به سمت مذکور منصوب شود. در صورتی که عضو هیأت علمی عهده‌دار وظایف این سمت شود برای عضو هیأت علمی سمت مذکور، «سمت سازمانی» تلقی می‌شود.

ماده ۹ - ساختار سازمانی کلیه مؤسسات لازم است مورد تجدید نظر قرار گرفته و با این آیین نامه تطبیق داده شود. در موارد استثنایی، به پیشنهاد رئیس مؤسسه، تصویب هیأت امنا و تأیید وزیر، ساختار قبلی مؤسسه می‌تواند حداکثر تا (۲) سال دیگر بدون تجدید نظر باقی بماند.

ماده ۱۰ - هر گونه تغییر و اصلاح بعدی ساختار سازمانی مؤسسات، تنها پس از طی (۲) سال از زمان تصویب، امکان پذیر می‌باشد.

کامران دانشجو

نشانی:

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان،

نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۳۶۶۶-۶۲۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵

Website: www.msrt.ir

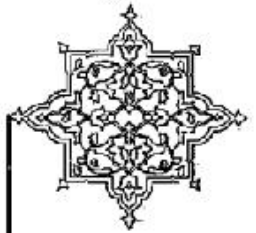
Email: info@msrt.ir

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

وزیر

بسمه تعالی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

آیین نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

ماده ۱۱ - مجموعه کارکنان مؤسسه اعم از اعضای هیأت علمی و غیرهیات علمی همچنین رسمی، پیمانی و قراردادی، نباید از مجموعه پستهای سازمانی مصوب مؤسسه بیشتر باشد.

ماده ۱۲ - این آیین نامه مشتمل بر ۱۲ ماده و ۱۰ تبصره، به استناد مفاد ماده ۱۰ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد بند «ب» ماده ۲۰۰ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی، با هدف تقویت محورهای پژوهش، همکاریهای علمی بین المللی، تنوع بخشی به شیوههای آموزش عالی، دورههای تحصیلات تکمیلی، قدرت پاسخگویی به جامعه و پربایی و کنترل کیفیت در فعالیت های دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و به منظور ایجاد هماهنگی و فراهم نمودن تسهیلات لازم در امر ساماندهی و تدوین تشکیلات واحدهای فوق الذکر و همچنین ایجاد زمینه برای بالا بردن سهم و نقش هیأت های امته در راهبری امور دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، در تاریخ به تصویب هیأت انسانی رسید و با تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری از تاریخ ۹۱/۱/۱ قابل اجرا می باشد.

با آرزوی توفیقات الهی

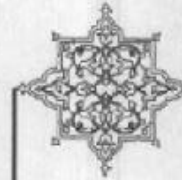
کامران دانشجو

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تاریخ: ۹۴/۳/۳۳
شماره: ۱۱/۳۹۰۱۴
پیوست:

جناب آقای دکتر جعفر توفیقی
عضو محترم هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس
جناب آقای دکتر رضا غریبی دانا
عضو محترم هیئت علمی دانشگاه تهران
جناب آقای دکتر محمد سعید تسلیس
قائم مقام محترم وزیر
جناب آقای دکتر محمد تقی غانی
مشاور محترم وزیر
جناب آقای دکتر حسین سلیمی
رئیس محترم دانشگاه علامه طباطبائی
جناب آقای دکتر علانرضا اکرمی
رئیس محترم دانشگاه هنر
جناب آقای دکتر مجید ارشاد
رئیس محترم دانشگاه شیراز
جناب آقای دکتر هوشنگ طالبی حبیب آباد
سرپرست محترم دانشگاه اصفهان
جناب آقای دکتر محمود مدرس هاشمی
رئیس محترم دانشگاه صنعتی اصفهان
جناب آقای دکتر محمد کافی
رئیس محترم دانشگاه فردوسی مشهد
جناب آقای دکتر مهدی کشمیری
رئیس محترم شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان

سلام علیکم

احتراما، به پیوست آیین نامه پیشنهادی و غیر قابل استناد رتبه بندی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی به شماره ثبت ۳۷۷۱۷ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۰۲ برای استحضار ایفاد می شود.
خواهشمند است ظرف ده روز پیشنهادها و نظراتی را به جناب عالی در خصوص آیین نامه فوق الذکر جهت استحضار وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری و تهیه آیین نامه نهایی به این دفتر اعلام شود.

با آرزوی توفیق الهی

عبدالحسین فریدون

مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی

نشانی:

تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خورشیدین، خیابان هرمزان،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۳۶۶۶-۶۳۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳-۱۳۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آئین نامه رتبه بندی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی

مقاله:

به منظور تحقق اهداف:

الف - بن
كشور

ب- بند الف ۳ ماده ۲۰ برنامه پنجساله توسعه کشور برای تعیین و حمایت از دانشگاه‌های برتر گذ

پ - جهت‌دهی به مجموعه فعالیت‌های اولویت‌دار آموزشی، پژوهشی و فناوری در دانشگاه‌های کشور

ت - ارتقاء ارزشیابی و اعتبارسنجی و تضمین کیفیت آموزش عالی در کشور

ث - ایجاد و توسعه فضای رقابت سازنده و سالم بین دانشگاه‌های کشور

آئین نامه رتبه بندی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور تدوین و پس از تصویب به مورد اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱- تعاریف:

۱-۱- منظور از وزارت در این آیین نامه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

۱-۲. دانشگاه یا دانشگاه‌ها در این آیین‌نامه، شامل همه دانشگاه یا دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی، اعم از دانشگاه‌های پیام نور، جامع علمی کاربردی و دانشگاه آزاد اسلامی و همچنین دانشگاه فنی و حرفه‌ای و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی می‌شود. برای واحدهای تابعه دانشگاه‌های آزاد اسلامی، پیام نور و جامع علمی کاربردی، از عنوان مراکز تابعه این دانشگاه‌ها، استفاده شده است.

۱-۳. منظور از مرکز نظارت، مرکز نظارت و ارزیابی وزارت است که مسئولیت رقیه‌بندی دستگاههای متقاضی را بر عهده دارد.

ماده ۲- میانی:

بهانی حاکم بر انتخاب شاخص‌ها و جاری سازی رتبه بندی عبارتند از:

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دفتر خاندان مرکزی
شماره ۴۷۷۷/ تاریخ ۲۲/۹/۹۳

۱-۲ تحقق سند چشم انداز نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، نقشه جامع علمی کشور، اهداف و مأموریت‌های زیر نظام‌های آموزش عالی، سند دانشگاه اسلامی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران.

۲-۲ شاخص‌های منتخب مولرد الووبیت داری باشند نسبی و کیفی (تبدیل شده به کمیّت)، صریح و شفاف، اساسی، همگن و حتی الامکان به سادگی قابل دسترسی و محاسبه و جهت دهنده به فعالیتها و برنامه های توسعه دانشگاههای کشور.

۳-۲ تعداد شاخصها حداقل ممکن باشد.

۴-۲ همه محورهای زیر ساخت نهادی، آموزشی دانشجویی، پژوهشی فناوری، فرهنگی اجتماعی و ارتباطات علمی و بین المللی را شامل شود.

۵-۲ رتبه بندی بر اساس الگوی اسلامی ایرانی و حتی الامکان با شاخصهای جهانی سازگاری داشته باشد.

۶-۲ توسط شاخصهای منتخب، همه انواع دانشگاهها اعم از دولتی، آزاد اسلامی، پیام نور، جامع علمی و کاربردی، فنی حرفه ای و غیر انتفاعی، به تفکیک در داخل مجموعه های خود و در سطح کشوری، قابل رتبه بندی باشند.

۷-۲ بزرگ یا کوچک بودن دانشگاهها و جامع یا تخصصی بودن آنها تأثیری بر رتبه بندی نداشته باشد.

۸-۲ نتایج رتبه بندی به صورت رتبه بندی کشوری و رتبه بندی در داخل مجموعه های مختلف آموزش عالی انجام و اعلام شود.

ماده ۳- شرایط لازم:

تنها دانشگاهها و مراکزی می توانند متقاضی رتبه بندی کشوری و داخل مجموعه ای باشند که از مبانی مصوب زیر برخوردار باشند:

۱-۳ دارای برنامه راهبردی مصوب هیأت امنا و نظام پایش و ارزیابی آن

۲-۳ برخوردار از برنامه پنجساله جامع مصوب آموزشی، فرهنگی، پژوهش و فناوری، و ... منطبق بر برنامه راهبردی مصوب

۳-۳ دارای برنامه های عملیاتی سالیانه مصوب منطبق بر برنامه پنجساله و تأیید عملکرد مربوط توسط هیأت امنا

۴-۳ دارای خط مشی مالکیت فکری مصوب جاری

ماده ۴- شاخصها و کمیّت آنها:

- ۱-۲ این شاخصها شامل ۵ گروه زیر ساخت نهادی، آموزشی دانشجویی، پژوهش و فناوری، فرهنگی اجتماعی و ارتباطات علمی و بین المللی بوده و برای هر یک از آنها از صفر تا ۵ امتیاز قابل تخصیص می باشد.
- ۲-۴ کمیت های مربوط به هر کدام از شاخصها برای رتبه بندی کشوری، هر ۲ سال یکبار توسط وزارت تعیین و ابلاغ می شود.
- ۳-۴ رؤسای دانشگاههای پیام نور، آزاد اسلامی، جامع علمی کاربردی و فنی حرفه ای فقط می توانند برای رتبه بندی داخلی مراکز خود، مقادیر کمی شاخصهای مذکور را، تغییر و تطبیق نمایند.
- ۴-۴ برای رتبه بندی خاص دانشگاههای غیر انتفاعی، وزارت رؤسا اقدام به تعیین و تطبیق کمیتهای شاخصها خواهد نمود.

ماده ۵- انواع شاخصها:

۱-۵ شاخصهای زیر ساخت نهادی:

- ۱-۱-۵ سرانه فضای کالبدی فعال آموزشی (به ازای هر دانشجو)
- ۲-۱-۵ سرانه فضای کالبدی فعال آزمایشگاهی و کارگاهی (به ازای هر دانشجو)
- ۳-۱-۵ سرانه فضای کالبدی فعال فرهنگی، هنری، ورزشی و رفاهی دانشجویان
- ۴-۱-۵ سرانه پهنای باند به ازای هر ۱۰۰۰ دانشجو (مگا بیت)
- ۵-۱-۵ تعداد رایانه های فعال و به روز به ازای هر ۱۰۰ دانشجو
- ۶-۱-۵ نسبت درآمدهای اختصاصی تحقق یافته به کل اعتبارات مصوب جاری
- ۷-۱-۵ سرانه نفر ساعت آموزش کارکنان
- ۸-۱-۵ سرانه نفر ساعت آموزش مدیران
- ۹-۱-۵ وجود پایگاه (وب سایت) اطلاع رسانی فعال (به زبانهای فارسی، انگلیسی و عربی)

۲-۵ شاخصهای آموزشی دانشجویی:

- ۱-۲-۵ نسبت تعداد دانشجو به ازای هر عضو هیأت علمی
- ۲-۲-۵ نسبت اعضای هیأت علمی تمام وقت با مرتبه استادی و دانشیاری به کل اعضای هیأت علمی تمام وقت
- ۳-۲-۵ نسبت رشته محل ها در مقاطع تحصیلی (کارشناسی ۰.۷، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته ۱، کارشناسی ارشد پیوسته و ناپیوسته ۱.۲ و دکترای تخصصی ۱.۵) به مجموع رشته محل ها در کل مقاطع
- ۴-۲-۵ نسبت دوره های میان رشته ای فعال به کل دوره های تحصیلات تکمیلی

۵-۳-۵ درصد قبولی دانش آموختگان دوره کارشناسی پذیرفته شده در مقاطع بالاتر در آزمون های سراسری از یک دانشگاه به کل شرکت کنندگان آن دانشگاه در آزمون های مربوط (نرخ گذر به مقاطع بالاتر)

۵-۴-۶ نرخ فراغت از تحصیل (ماندگاری تحصیلی به تفکیک مقاطع) کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

۵-۲-۷ نسبت مجموع ساعات مشاوره و راهنمایی دانشجویان در مقاطع کاردانی و کارشناسی به کل دانشجویان این دو مقطع (به دقیقه)

۵-۲-۸ میانگین سالیانه میزان رضایت دانشجویان از کیفیت تدریس اعضای هیأت علمی (بر مبنای ۴ × ۱.۲۵)

۵-۲-۹ میزان رضایت دانش آموختگان از دانشگاه (میانگین نمرات براساس فرمهای نظرسنجی و بر مبنای 4×1.25)

۵-۲-۱۰ نرخ رشد دانشجویان تحصیلات تکمیلی

۵-۲-۱۱ میزان رضایت اعضای هیأت علمی از امکانات آموزشی و پژوهشی (بر مبنای 4×1.25)

۵-۲-۱۲ نسبت جذب اعتبارات رفاهی غیر دولتی به کل اعتبارات رفاهی دانشجویی

۵-۲-۱۳ نسبت تعداد دانشجویان به کل کارکنان

۵-۲-۱۴ درصد برون سپاری خدمات دانشجویی رفاهی به بخش خصوصی

۲-۵ شاخصهای پژوهش و فناوری:

۵-۳-۱ نسبت اعضای هیأت علمی پژوهشی تمام وقت به کل اعضای هیأت علمی

۵-۳-۲ سرانه بودجه پژوهشی سالیانه اعضای هیأت علمی

۵-۳-۳ سرانه مقالات آی اس آی و آی اس سی به ازای هر عضو هیأت علمی

۵-۳-۴ سرانه مقالات علمی پژوهشی غیر از آی اس آی و آی اس سی به ازای هر عضو هیأت علمی

۵-۳-۵ سرانه مقالات ارائه شده در کنفرانسهای علمی تخصصی داخلی و خارجی به ازای هر عضو هیأت علمی

۵-۳-۶ سرانه اختراعات ثبت شده داخلی تأیید شده و بین المللی به ازای هر عضو هیأت علمی

۵-۳-۷ سرانه ریالی درآمد حاصل از تجاری سازی اختراعات و نوآوری ها، فروش اختراعات، حق امتیازها و ... به ازای هر عضو هیأت علمی

۵-۳-۸ نسبت اعضای هیأت علمی و دانشجویان دریافت کننده جوایز علمی معتبر به کل اعضای هیأت علمی

۵-۳-۹ نسبت اعضای هیأت علمی فعال و مرتبط با پارکها و مراکز رشد و شرکتهای انشعایی به کل اعضای هیأت علمی

۵-۳-۱۰ تعداد کتب منتشر شده تألیفی (عناوین جدید یا تجدید چاپ) به ازای هر ۵۰ عضو هیأت علمی

۵-۳-۱۱ تعداد کتب انتشار یافته ترجمه ای (عناوین جدید یا تجدید چاپ) به ازای هر ۵۰ عضو هیأت علمی

۵-۳-۱۲ نسبت حجم ریالی وصولی قراردادهای پژوهش و فناوری به اعضای هیأت علمی

۵-۳-۱۳ سرنانه آثار بدیع هنری، نظریه های جدید و یا اکتشافات معتبر به ازای هر ۵۰ عضو هیأت علمی

۵-۳-۱۴ نسبت تعداد استنادات مقالات دانشگاه به کل مقالات ای اس آی و ای اس سی آن دانشگاه

۵-۳-۱۵ نسبت درآمد پژوهشی دانشگاه به کل درآمد دانشگاه

۴-۵ شاخصهای فرهنگی اجتماعی:

۵-۴-۱ سرنانه دانشجویی هزینه های فرهنگی تحقق یافته (هزار ریال)

۵-۴-۲ سرنانه دانشجویی فضاهای فرهنگی (شامل املاک در اختیار دانشگاه و فضا های اجاره ای سالانه به متر مربع)

۵-۴-۳ نسبت تعداد دانشجویان شرکت کننده در برنامه های علمی، فرهنگی، هنری به تعداد کل دانشجویان (جذب مخاطب)

۵-۴-۴ نسبت تعداد برنامه های سیاسی و گرسپهای آزاد اندیشی به کل برنامه های فرهنگی اجتماعی

۵-۴-۵ نسبت تعداد برنامه های مذهبی منطبق با برنامه های مصوب اعلامی معاونت فرهنگی اجتماعی

۵-۴-۵ نسبت تعداد دانشجویان شرکت کننده در بازدیدها و اردوهای علمی، فرهنگی و سیاحتی به کل دانشجویان (روزانه)

۵-۴-۶ نسبت تعداد اعضای فعال بسیج دانشجویی به کل دانشجویان (ملاک محاسبه، تعداد شرکت کننده در انتخابات سالانه)

۵-۴-۷ نسبت تعداد دانشجویان فعال عضو انجمنهای علمی دانشجویی به کل دانشجویان کارشناسی

۵-۴-۸ نسبت تعداد دانشجویان فعال عضو کانون های فرهنگی هنری به کل دانشجویان

۵-۴-۹ نسبت تعداد دانشجویان فعال عضو تشکلهای سیاسی به کل دانشجویان

۵-۴-۱۰ نسبت دانشجویان برنده جوایز معتبر فرهنگی ملی و بین المللی به کل دانشجویان (همه مسابقات دستگاه های دولتی و غیر دولتی معتبر)

- ۴-۵-۱۱ نسبت تعداد نشریات علمی، فرهنگی دانشجویان منتشر شده (چاپ شده یا تحت وب و یا رعایت
مبنای انتشار حداقل دو شماره در یک نیمسال)
- ۴-۵-۱۲ نسبت اعضای هیأت علمی همکار در برنامه های فرهنگی دانشگاه به کل اعضای هیأت علمی
- ۴-۵-۱۳ نسبت تعداد اعضای هیأت علمی فعال در تشکلهای استادان به تعداد کل اعضای هیأت علمی
- ۴-۵-۱۴ نسبت تعداد کل اعضای هیأت علمی فعال عضو بسیج اساتید به تعداد کل اعضای هیأت علمی
- ۴-۵-۱۵ نفر ساعت آموزشی فرهنگی هر عضو هیأت علمی
- ۴-۵-۱۶ نفر ساعت آموزشی فرهنگی هر دانشجو
- ۴-۵-۱۷ نسبت تعداد کارکنان شرکت کننده در برنامه های فرهنگی به کل کارکنان

۵-۵ شاخصهای همکاری های علمی و بی المللی:

- ۵-۵-۱ نسبت تعداد مقالات مشترک اعضای هیأت علمی دانشگاه با اعضای هیأت علمی دانشگاههای دیگر
به تعداد کل مقالات
- ۵-۵-۲ نسبت تعداد دانشجویان خارجی به ازای هر ۱۰۰۰ دانشجوی ایرانی
- ۵-۵-۳ تعداد متخصصان همکار از خارج از کشور به ازای هر ۱۰۰ عضو هیأت علمی
- ۵-۵-۴ تعداد فرصتهای مطالعاتی و مأموریتهای علمی- پژوهشی خارج از کشور به ازای هر ۱۰۰ عضو
هیأت علمی
- ۵-۵-۵ تعداد مقالات ارائه شده در همایشهای تخصصی بین المللی به ازای هر عضو هیأت علمی
- ۵-۵-۶ تعداد همایشهای تخصصی بین المللی برگزار شده
- ۵-۵-۷ تعداد دوره ها و کارگاههای آموزشی مشترک برگزار شده با دانشگاهها و مراکز تخصصی خارجی
- ۵-۵-۸ تعداد تفاهم نامه های عملیاتی شده همکاری با سایر دانشگاهها و مراکز معتبر علمی به ازای هر
۱۰۰ نفر عضو هیأت علمی

ماده ۶- فرآیند رتبه بندی:

- برای رتبه بندی دانشگاههای متقاضی، مراحل اجرایی زیر طی می شود:
- ۶-۱ هر ۲ سال یکبار کمیت های مربوط به شاخصهای مصوب، توسط وزارت تعیین و ابلاغ می شود.
- ۶-۲ رؤسای دانشگاههای آزاد اسلامی، پیام نور، جامع علمی کاربردی و فنی و حرفه ای، می توانند پس از تعیین
کمیتهای شاخصها توسط وزارت نسبت به تعیین کمیتهای درون سازمانی خود برای شاخصهای مختلف
اقدام و اطلاع رسانی نمایند.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

کمیته راهبری تدوین کلیات ضوابط و مقررات خاص

دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری

«موضوع بند ب ماده ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران»

آیین نامه

سازمان اداری و تشکیلاتی

دانشگاهها و مؤسسات

آموزش عالی و پژوهشی

تدوین و تنظیم: کارگروه تدوین کلیات ضوابط و مقررات آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی

رئیس کارگروه: هدیه هجرانی

اعضای کارگروه: ضحی جعفرنژاد

شهاب کسکه

محمدعلی ملک محمدی

احمد کولیوند

مهر ماه ۱۳۹۰

روسای محترم

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

با احترام، بدینوسیله به استحضار می رساند:

پیشنهادهای و نظرات سازنده و اصلاحی آن موسسه درخصوص آیین نامه پیوست که حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۰/۸/۱۵ به مرکز هیاتهای امانا و هیاتهای ممیزه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تحویل داده شود، قابل طرح و بررسی در کمیته راهبری تدوین کلیات ضوابط و مقررات خاص دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری می باشد. بدیهی است پس از تاریخ یادشده، پیشنهادات ارسالی قابل بررسی نخواهد بود.

دکتر مهدی ایرانمنش

معاون وزیر و رئیس مرکز

هیاتهای امانا و هیاتهای ممیزه

و رئیس کمیته راهبری

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۱- هدف :

در اجرای ماده ۱۰ قانون اهداف ، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ، بند ب ماده ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و سند توسعه ملی بخش آموزش عالی و به منظور ایجاد هماهنگی و فراهم نمودن تسهیلات لازم در امر ساماندهی و تدوین تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت متبوع و همچنین ایجاد زمینه برای بالا بردن سهم و نقش هیأت‌های امنا دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی در راهبری امور واحدهای فوق‌الذکر که از این پس مؤسسه نامیده می‌شود، آیین‌نامه اجرایی کلیات ضوابط و مقررات سازمان اداری و تشکیلات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی تنظیم شده است. شورای گسترش آموزش عالی در این آیین‌نامه به اختصار "شورا" نامیده می‌شود.

ماده ۲- سیاست‌ها:

محور اصلی و سیاست‌های راهبردی مورد توجه در این آیین‌نامه سازماندهی واحدها و پست‌های سازمانی مؤسسه است. به گونه‌ای که با تأمین ساختار سازمانی مناسب برای اجرای فعالیت‌های مؤسسه بهره‌وری سازمانی از طریق استفاده بهینه از منابع و امکانات موجود حاصل گردد و همچنین ساختار سازمانی با حفظ قابلیت انعطاف لازم، دستیابی به اهداف مؤسسه و اجرای برنامه‌های آن را تسهیل نماید و در عین حال از گسترش بی‌رویه واحدهای سازمانی جلوگیری شده و زمینه رشد هماهنگ و متوازی را برای آن مهیا سازد، برای این منظور محورهای اصلی سیاست‌های تنظیم تشکیلات مؤسسه به ترتیب زیر می‌باشد:

- ۲-۱- جلوگیری از توسعه کمی غیر ضرور تشکیلات به خصوص در بخش‌های ستادی و پشتیبانی .
- ۲-۲- حذف واحدهای غیر ضرور از ساختار تشکیلاتی.
- ۲-۳- ادغام واحدهای مرتبط و موازی حسب مورد.
- ۲-۴- عدم افزایش پست‌های سازمانی جز در مواردی که به تصویب هیأت‌امنا برسد.
- ۲-۵- کاهش سطوح سازمانی (سلسله مراتب اداری) به منظور تسهیل در تصمیم‌گیری.

ماده ۳- تعاریف و اصطلاحات سازمانی:

۱-۳- تعاریف واحدهای آموزشی و پژوهشی:

دانشگاه:

مؤسسه‌ای است که به موجب قانون و با مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی ایجاد شده و یا با کسب مجوز از شورا با حداقل سه دانشکده ایجاد می‌شود و با هدف ترویج ، ارتقای دانش و تربیت نیروی انسانی در زمینه‌های مختلف علوم و فنون به ارائه آموزش عالی و انجام پژوهش می‌پردازد.

مجتمع آموزش عالی :

مؤسسه‌ای است که با کسب مجوز از شورا به صورت مستقل و یا در دانشگاهها ایجاد می شود و دارای حداقل ۲ دانشکده می‌باشد.
اهم فعالیت‌های مجتمع آموزش عالی ، آموزشی است.

مرکز آموزش عالی:

مؤسسه‌ای است که با کسب مجوز از شورا به صورت مستقل یا در دانشگاهها ایجاد می‌شود مرکز از چند گروه آموزشی یا حداکثر یک دانشکده تشکیل می‌شود.
اهم فعالیت‌های مرکز آموزش عالی ، آموزشی است.

دانشکده:

مؤسسه‌ای است که با کسب مجوز از شورا یا در دانشگاه/ مجتمع/ مرکز آموزش عالی یا به صورت مستقل با حداقل ۳ گروه آموزشی ایجاد می‌شود.

آموزشکده:

مؤسسه‌ای است که با کسب مجوز از شورا در دانشگاه/ مجتمع/ مرکز یا به صورت مستقل تأسیس می‌شود و در مقطع کاردانی فعالیت دارد .
آموزشکده از حداقل یک گروه آموزشی تشکیل می‌شود.

شعبه/واحد بین المللی:

مؤسسه‌ای است که با کسب مجوز از شورا در شهر محل استقرار دانشگاه یا شهرها ، مناطق آزاد داخل کشور و یا خارج کشور ، برابر قوانین و مقررات مربوط اداره می‌شود.

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

پژوهشگاه:

مؤسسه‌ای است که با کسب مجوز از شورا با حداقل سه پژوهشگرده ایجاد می شود و اهم فعالیت‌های آن، پژوهشی است.

پژوهشگرده:

مؤسسه‌ای است که دارای حداقل سه گروه پژوهشی (با ویژگی های مندرج در تعریف گروه آموزشی / پژوهشی) و با اخذ مجوز از شورا در مؤسسه پژوهشی / پژوهشگاه یا به طور مستقل ایجاد می شود. فعالیت پژوهشگرده می تواند در انواع بنیادی ، کاربردی ، توسعه ای و یا میان رشته‌ای در زمینه‌های فوق تعریف شود.

مؤسسه پژوهشی:

مؤسسه‌ای است که با کسب مجوز از شورا ایجاد می شود و دارای ۲ پژوهشگرده می باشد.

مرکز پژوهشی:

مؤسسه‌ای است که با اخذ مجوز از شورا ایجاد می شود و دارای کمتر از سه گروه پژوهشی می باشد.

گروه آموزشی / پژوهشی:

کوچکترین واحد آموزشی / پژوهشی است که با کسب مجوز از شورا از تعدادی اعضای هیأت علمی آموزشی / پژوهشی تشکیل می شود که در یکی از رشته‌های تحصیلی یا زمینه های تخصصی مشخص، مبتنی بر ضوابط مربوط، عهده دار امور آموزش / پژوهش باشد، در راس گروه آموزشی / پژوهشی ، مدیر گروه قرار دارد.

۲-۳- تعاریف واحدهای تشکیلاتی:

توزیع وظایف:

وظایف مؤسسه با در نظر گرفتن پیوستگی و سنخیت فعالیت‌ها تجزیه و تفکیک می شود و در قالب معاونت‌ها و سپس واحدهای سازمانی تقسیم و توزیع می گردد. به نحوی که در این تقسیم بندی بین وظایف واحدهای سازمانی تداخل و تشابه وجود نداشته باشد.

ضوابط تشکیلاتی:

معیارهایی که چگونگی توزیع وظایف ، تعداد سطوح و تعداد واحدهای سازمانی را تعیین می نماید.

ساختار سازمانی:

روابط میان واحدهای سازمانی که حدود اختیارات ، سلسله مراتب سطوح فرماندهی و نحوه تقسیم و توزیع وظایف میان واحدها را نشان می دهد و شامل نمودار سازمانی و شرح وظایف پست‌های سازمانی می باشد.

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

واحد سازمانی:

از اجزای ساختار سازمانی است که در قالب یکی از تشکل های سازمانی ، معاونت، مرکز، مدیریت ، اداره و گروه عهده دار انجام وظایف متجانس و مرتبط با اهداف موسسه می باشد . در راس هر واحد سازمانی پست سازمانی متناسب با اختیارات آن پیش بینی می شود.

واحد تابعه :

واحدی است که از نظر سیاست ها، خط مشی ها و نیز امور اداری، مالی ، معاملاتی و تشکیلاتی تابع موسسه می باشد

واحدهای صف :

واحدهای سازمانی هستند که به طور مستقیم با اهداف، ماموریتها و وظایف موسسه سروکار دارند. مثل دانشکده ها، پژوهشکده ها، گروه های آموزشی / پژوهشی و

واحدهای ستاد:

واحدهای سازمانی هستند که غالباً به طور غیر مستقیم با برنامه ریزی نظارت و ارزیابی ، حمایت و پشتیبانی از واحدهای صف، مؤسسه را در تحقق اهداف و ماموریتها یاری می نمایند.

سطح سازمانی:

هر یک از مقاطع تشکیل دهنده سلسله مراتب اداری است که جزء رده فرماندهی قرار می گیرد براساس این ضوابط سطوح سازمانی حوزه ستادی و سایر واحدهای آموزشی و پژوهشی مؤسسه به ترتیب زیر می باشد:

سطوح سازمانی مؤسسه به شرح ذیل تعریف می شود.

رئیس موسسه	
معاون ستاد	رئیس مجتمع / موسسه پژوهشی
مدیر ستاد	رئیس دانشکده / پژوهشکده
معاون مدیر	معاون دانشکده / پژوهشکده
رئیس اداره / گروه	مدیر گروه آموزشی / پژوهشی
	معاون مدیر گروه آموزشی / پژوهشی

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

تبصره ۱:

عناوین سطوح سازمانی که مقابل یکدیگر قرار گرفته است به منزله همترازی با یکدیگر نمی باشد.

تبصره ۲:

در حوزه ریاست هر مؤسسه واحدی تحت عنوان "دفتر ریاست" ایجاد می شود که در رأس آن "رئیس دفتر" می باشد. سطح سازمانی پست رئیس دفتر همتراز "مدیر" می باشد. ماهیت وظایف دفتر ریاست، مطالعاتی و اجرایی می باشد.

ماده ۴- تعریف عناوین سطوح سازمانی حوزه ستاد مؤسسه و نحوه تنظیم پست های سازمانی تحت نظر آنها:

معاونت :

بالا ترین سطح سازمانی پس از رئیس مؤسسه می باشد که انجام بخشی از وظایف مربوط به اهداف مؤسسه را بر عهده دارد
هر معاونت از حداقل ۲ و حداکثر ۴ (جمعاً ۴) واحد سازمانی در سطح مدیریت ، مرکز ، اداره و گروه تشکیل می شود.

مدیریت:

سومین سطح سازمانی است که انجام بخشی از وظایف معاونت یا مؤسسه را در زمینه فعالیت های مطالعاتی، و اجرایی بر عهده دارد. اولین پست مدیریت "مدیر" خواهد بود. هر مدیریت می تواند براساس تنوع و تعداد فعالیت ها از حداکثر ۵ گروه / اداره تشکیل شود. در مدیریت هایی که فاقد گروه / اداره می باشند می توان حداقل ۶ پست و حداکثر ۲۵ پست سازمانی پیش بینی نمود.

مرکز:

سومین سطح سازمانی است که انجام بخشی از وظایف مؤسسه/معاونت، را در زمینه فعالیت های مطالعاتی، یا اجرایی به صورت متمرکز بر عهده دارد و در مقایسه با سایر مدیریت ها از اختیارات بیشتری برخوردار می باشد. لیکن سطح سازمانی مرکز، هم سطح مدیریت می باشد در رأس مرکز، "رئیس" قرار دارد. ادارات، گروه ها و پست های سازمانی تحت نظر مرکز مشابه مدیریت می باشد.

گروه:

چهارمین سطح سازمانی است که عهده دار انجام چند وظیفه از وظایف معاونت، مدیریت و یا مرکز می باشد. ماهیت وظایف گروه، مطالعاتی و تحقیقاتی است.

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

اداره :

چهارمین سطح سازمانی است که عهده‌دار انجام چند وظیفه از وظایف معاونت ، مدیریت و با مرکز می‌باشد. وجه غالب وظایف اداره، "اجرایی" است.

– هر گروه و یا اداره با حداقل ۳ پست و حداکثر ۵ پست سازمانی ایجاد می‌شود.

ماده ۵- نحوه تنظیم پست های سازمانی در واحدهای صف مؤسسه :

به ازای هر گروه آموزشی / پژوهشی مصوب حداقل ۵ پست عضو هیئت علمی.

به ازای هر گروه آموزشی / پژوهشی مصوب یک پست سازمانی کارشناس.

به ازای هر کارگاه آموزشی و یا آزمایشگاه تخصصی فعال یک پست کارشناس آزمایشگاه و یا کارشناس کارگاه.

به ازای هر ۳ مجله دارای اعتبار علمی- پژوهشی که به طور مستمر به چاپ می‌رسد ، یک کارشناس.

تبصره ۱:

سرانه مطلوب تعداد اعضای هیئت علمی به دانشجوی (معادل شده)^۱ به تفکیک گروه های آموزشی به شرح ذیل

می باشد:

۱- گروه آموزشی علوم انسانی ۱/۲۵

۲- گروه آموزشی علوم پایه ۱/۲۰

۳- گروه آموزشی فنی و مهندسی ۱/۱۸

۴- گروه آموزشی کشاورزی ۱/۱۵

۵- گروه آموزشی هنر و معماری ۱/۱۰

سرانه مطلوب برای گروه های آموزشی میان رشته ای از میانگین سرانه گروه های مرتبط بدست می آید.

تبصره ۲:

مؤسسه مجاز به ایجاد پست سازمانی با عنوان عضو هیات علمی در حوزه ستاد خود نمی باشد.

تبصره ۳:

با توجه به شرح وظایف و مأموریت های معاونین اداری و مالی مؤسسات که عموماً اجرایی می باشد، پست سازمانی

معاونین اداری و مالی در واحدهای صف و در ستاد مؤسسه می تواند به صورت ۲ ستاره (**) با شماره تنظیم شود تا از

نیروهای هیات علمی و غیر هیات علمی برای انتصاب پست مذکور به کار گماشته شود.

^۱ تعداد دانشجوی معادل شده = تعداد دانشجو دوره کارشناسی ۱× + تعداد دانشجوی کارشناسی ارشد ۳× - تعداد دانشجو دوره دکتری ۶×

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۶- ضوابط و شاخصهای مورد نظر و ضرایب مربوط به منظور تعیین رده تشکیلاتی مؤسسات آموزشی به شرح جدول ذیل می باشد:

جدول شاخص های تشکیلاتی مؤسسات آموزشی	
عنوان شاخص	عوامل مؤثر در شاخص
تعداد دانشجوی روزانه علوم انسانی (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کردانی
	کارشناسی
	کارشناسی ارشد
	دکترای تخصصی
تعداد دانشجوی روزانه علوم پایه (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کردانی
	کارشناسی
	کارشناسی ارشد
	دکترای تخصصی
تعداد دانشجوی روزانه فنی مهندسی (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کردانی
	کارشناسی
	کارشناسی ارشد
	دکترای تخصصی
تعداد دانشجوی روزانه کشاورزی و دامپزشکی (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کردانی
	کارشناسی
	کارشناسی ارشد
	دکترای تخصصی
تعداد دانشجوی روزانه هنر (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کردانی
	کارشناسی
	کارشناسی ارشد
	دکترای تخصصی
تعداد عضو هیئت علمی (به ازای هر ۱۵ نفر)	مربی
	استادیار
	دانشیار
	استاد
واحد بین الملل، شعبه، دانشکده، مجتمع، پژوهشکده، آموزشکده، گروه و رشته آموزشی/پژوهشی	شعبه/ واحد بین الملل (مصوب)
	دانشکده / مجتمع / پژوهشکده (مصوب)
	آموزشکده / مرکز (مصوب)
	گروه آموزشی/پژوهشی (مصوب)
نسبت درآمد اختصاصی به کل	رشته / گرایش (مصوب)
	به ازای هر ۱۰٪
	نسبت مازاد درآمد اختصاصی به کل
	به ازای هر ۱۰٪
تعداد مقالات علمی - پژوهشی در ۲ سال گذشته *	به ازای هر ۱۰۰ مقاله
تعداد کل کتابها در ۲ سال گذشته **	۱،۲ امتیاز

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

عنوان شاخص	عوامل مؤثر در شاخص
تعداد دستاوردهای علمی - پژوهشی (جوایز + دستاورد) در ۲ سال گذشته	به ازای هر ۴ جایزه
تعداد مراکز آموزش عالی و پژوهشی تحت پوشش دانشگاه های مراکز استانها (از بعد نظارت و ارزیابی)	به ازای هر واحد تحت سرپرستی
تعداد طرح های تحقیقاتی کاربردی درون سازمانی / برون سازمانی	
تعداد فناوری های فروخته شده	
تعداد شرکت های زایشی (Spin-off)	

* - با احتساب گروه ، رشته، دانشجو

*** - مقالاتی که در مجلات علمی - پژوهشی مورد تأیید شورای نشریات آموزش عالی است.

*** - کتاب هایی که در انتشارات دانشگاه توسط اعضای هیأت علمی همان دانشگاه به چاپ رسیده باشد

تبصره :

حداقل و حداکثرهای تعیین شده، در چارچوب شاخص های موضوع این ماده براساس برنامه استراتژیک موسسه

پیشنهاد می گردد و به تصویب هیئت امنا می رسد.

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۷ - تعیین رده تشکیلات مؤسسات آموزشی و تعداد سقف معاونت‌ها و مدیریت‌های مؤسسه پس از اعمال شاخص‌ها و ضوابط مندرج در ماده ۶ و کسب امتیازات مربوط به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول رده بندی تشکیلات مؤسسات آموزشی

عنوان	امتیاز	حداکثر معاونت	حداکثر مدیریت	رده تشکیلاتی	
				رده ۱	رده ۲
گروه الف	۱۱۰۰ به بالا	۵	۲۰	رده ۱	رده ۲
گروه ب	۹۵۱-۱۱۰۰	۵	۱۸		
گروه ج	۸۰۱-۹۵۰	۵	۱۶		
گروه د	۶۵۱-۸۰۰	۵	۱۴		
گروه الف	۵۷۶-۶۵۰	۴	۱۴	رده ۲	رده ۳
گروه ب	۵۰۱-۵۷۶	۴	۱۳		
گروه ج	۴۲۶-۵۰۰	۴	۱۲		
گروه د	۳۵۱-۴۲۵	۴	۱۱		
گروه الف	۳۰۱-۳۵۰	۳	۱۱	رده ۳	رده ۴
گروه ب	۳۰۱-۳۰۰	۳	۱۰		
گروه ج	۲۰۵-۳۰۰	۳	۹		
گروه د	۱۵۱-۲۰۰	۳	۸		
گروه الف	۱۰۱-۱۵۰	۲	۸	رده ۴	رده ۵
گروه ب	۵۱-۱۰۰	۲	۷		
گروه ج	۰-۵۰	۲	۶		

ماده ۸ - مؤسسات آموزشی براساس شاخصها و ضوابط موضوع ماده ۶ ارزیابی و امتیازبندی می‌شوند و با توجه به امتیاز کسب شده، از تعداد معاونت‌ها و مدیریت‌های تعیین شده (موضوع ماده ۷) برخوردار می‌شوند.

تبصره:

سقف حداکثر تعداد معاونت‌های دانشگاه‌های باویژگی‌های خاص، پس از اخذ مجوز از هیات امنای می‌تواند تا ۶ معاونت نیز افزایش یابد.

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۹- تعیین رده تشکیلاتی مؤسسات پژوهشی و تعداد سقف معاونت‌ها و مدیریت‌های آنها پس از اعمال شاخص‌ها و ضوابط مندرج در ماده ۹ و کسب امتیازات مربوط به شرح جدول ذیل می‌باشد.

عنوان شاخص	
کارشناسی ارشد	تعداد دانشجوی روزانه علوم انسانی (به ازای هر ۱۰ نفر)
دکترای تخصصی	
کارشناسی ارشد	تعداد دانشجوی روزانه علوم پایه (به ازای هر ۱۰ نفر)
دکترای تخصصی	
کارشناسی ارشد	تعداد دانشجوی روزانه فنی مهندسی (به ازای هر ۱۰ نفر)
دکترای تخصصی	
کارشناسی ارشد	تعداد دانشجوی روزانه کشاورزی و دامپزشکی (به ازای هر ۱۰ نفر)
دکترای تخصصی	
کارشناسی ارشد	تعداد دانشجوی روزانه هنر (به ازای هر ۱۰ نفر)
دکترای تخصصی	
مربی	تعداد عضو هیئت علمی (به ازای هر ۵ نفر)
استادیار	
دانشیار	
استاد	
تعداد شرکت های تحت حمایت در مراکز رشد	
تعداد طرح های پایلوت	
تعداد اختراعات ثبت شده	
تعداد (Patent) فروش رفته	
تعداد (Patent) تولید شده	
تعداد (Spin-off) شرکت های زایشی	
تعداد دستاوردهای علمی - پژوهشی	
تعداد مقالات علمی پژوهشی چاپ شده در ۲ سال گذشته	
تعداد کتاب های چاپ شده در ۲ سال گذشته	
مازاد درآمد اختصاصی	
درآمد اختصاصی	
کل اعتبارات (هزینه ای و اختصاصی)	
تعداد گروه پژوهشی	
تعداد مرکز پژوهشی	
تعداد پژوهشکده	

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۱۰- ضوابط و شاخص‌های مورد نظر و ضرایب مربوط به منظور تعیین رده تشکیلات موسسات پژوهشی به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول رده بندی تشکیلات موسسات پژوهشی مستقل

عنوان		حداکثر معاونت	حداکثر مدیریت
رده تشکیلاتی			
۱	پژوهشگاه	۳	۸
۲	مؤسسه پژوهشی	۲	۶
۳	پژوهشکده/ مرکز پژوهشی	۲	۴

تبصره:

مؤسساتی که به هنگام تطبیق ساختار سازمانی خود با این آیین‌نامه از تعداد معاونت‌ها و مدیریت‌های بیشتری برخوردارند، تعداد معاونت‌ها و مدیریت‌های آن‌ها کاهش نمی‌یابد و تا زمان کسب امتیاز لازم در همان رده تشکیلاتی باقی می‌مانند.

ماده ۱۱- این آیین نامه در ماده و تبصره در تاریخ..... به تصویب هیئت امنا و تایید وزیر علوم تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است. تغییر و اصلاح مجدد ساختار سازمانی موسسات و بر اساس این آیین نامه پس از گذشت ۳ سال امکان پذیر می باشد.

ماده ۱۲- موسسات براساس مفاد مندرج در این آیین نامه می‌توانند نسبت به تنظیم و یا اصلاح ساختار سازمانی اقدام و پس از بررسی توسط کمیسیون دائمی، به هیئت امنا برای تائید نهایی و تصویب ارائه نمایند.

- ۱ - سیاست های کلی نظام اداری توسط مقام معظم رهبری. (۱۳۸۹) به آدرس اینترنتی:
<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=8901311548>
- ۲ - سند چشم انداز بیست ساله نظام جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۸۵) به آدرس اینترنتی :
<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=8508230392>
- ۳ - برنامه دولت نهم و دهم در حوزه آموزش عالی، سایت اطلاع رسانی دولت به آدرس:
[www.http://mporg.ir](http://www.mporg.ir)
- ۴ - اهم برنامه های پیشنهادی وزارت علوم تحقیقات و فناوری. وزارت علوم تحقیقات و فناوری - مجموعه برنامه های وزیر علوم به مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۰)
- ۵ - آیین نامه مدیریت جامع دانشگاهها، موسسات آموزش عالی ، پژوهشی و فناوری. وزارت علوم تحقیقات و فناوری (۱۳۸۹) به آدرس اینترنتی: www.iranculture.org/
- ۶ - صورتجلسه هشتمین اجلاس مشترک هیئت های امنای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی. (مصوب ۱۳۸۲)
- ۷ - سیاستهای کلی قانون برنامه چهارم توسعه ، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۳) به آدرس اینترنتی: www.msrt.ir/sites/dmf/document/law.pdf
- ۸ - سیاستهای کلی قانون برنامه پنجم توسعه ، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۹۰) به آدرس اینترنتی : <http://ictb.ir/index.php/1389-12-02-12-27-38>
- ۹ - قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری. (۱۳۸۹) به آدرس اینترنتی:
http://atf.gov.ir/msrt_law
- ۱۰ طرح تعاریف و نظام تشکیلاتی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی مصوب جلسه مورخ ۶۷/۱/۲۰ شورای گسترش آموزش عالی ، وزارت علوم تحقیقات و فناوری (۱۳۶۷).
- ۱۱ - بخشنامه شماره ۱۱/۱۶۷۳۹۳ مورخ ۸۱/۱/۱۳ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (وقت).

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

۱۲- دستور العمل اجرایی نحوه اخذ مجوز تأسیس واحدهای پژوهشی (موضوع بخشنامه شماره ۱۱/۹۷۴۹ مورخ

۷۷/۶/۲۱ مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی) (۱۳۷۷) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۳- ساختار، مأموریت ها و چشم اندازهای دانشگاههای برتر جهان معاونت طرح و برنامه دانشگاه تهران مهر
۱۳۸۷

۱۴- مقایسه الگوهای نام گذاری دانشگاههای برتر و دانشگاه تهران، معاونت طرح و برنامه دانشگاه تهران خرداد
۱۳۸۸

AFT (American Federation of Teachers), A Union of Professionals, **"Shared Governance in Colleges and Universities"**, A Statement by the Higher Education Program and Policy Council,

Washington, DC, www.aft.org

Altbach, P. G., 2000, **"The Changing Academic Workplace: Comparative Perspectives"**, Center for International Higher Education, Lynch School of Education, Boston College, Chestnut Hill, Massachusetts.

Bleiklie, I., Kogan, M., 2007, **"Organization and Governance of Universities"**, Higher Education Policy, 20, pp. 477-493.

Clarck, V., 2002, **"Managing Change at the University of the West Indies"**, Presentation to ACHEA (Association of Caribbean Higher Education Administrators) Conference: The Challenge of Quality for the Higher Education Administrative Professional.

Eytle, R., Collins, B., 2007, **"Improving Human Resource Management Capability in a Higher Education Institution through Implementation of a Computerized HRMS- Lessons from the UWI"**, Presentation to ACHEA (Association of Caribbean Higher Education Administrators) Conference.

Fielden, J., 2008a, **"Global Trends in University Governance"**, Education Working Papers Series, Number 9, the World Bank, Washington, D.C., U.S.A .

Fielden, J., 2008b, **"Governance and Management for a world class institution"**, CHEMS Consulting, UK.

Fontaine, C. W., 2007, **"Organizational Structure: A Critical Factor for Organizational Effectiveness and Employee Satisfaction"**, Northeastern University, College of Business Administration.

-
- Gornitzka, A., 1999, *"Governmental policies and organizational change in higher Education"*, Higher Education 38: 5–31, Kluwer Academic Publishers. Printed in the Netherlands.
- Hoffman, A. M., Summers, R. W., 2000, *"Managing colleges and universities-Issues for Leadership"*, Bergin & Garvey, London, England.
- Larsen, K., 2008, *"Assessment of Higher Education Performance: International Trends and Examples"*, Conference on Accountability and Autonomy in Engineering Education: What is Working?, IUCEE, ASEE, ISTE, Infosys and World Bank, Mysore, India
- Liu, S., 1997, *"Trends in Hong Kong University Management: Towards a Lifelong Learning Paradigm"*,
- Lombardi, J. V., Craig D. D., Capaldi, E. D., Cater, D. S., 2002, *"university Organization, Governance, and Competitiveness"*, the top American Research Universities, an annual report from the Lombardi Program on Measuring university Performance.
- Maassen, P., Olsen, J. P., 2007, *"University Dynamics and European Integration"*, Springer, Netherlands.
- Neame, R., Murphy, B., Stitt, F., Rake, M., 1999, *"Universities without walls: evolving paradigms in medical education"*, BMJ, 319: 1296, BMJ Publishing Group Ltd.
- Pollock, N., & Cornford, J., 2002, *"The Theory and Practice of the Virtual University: Working Through the Work of Making Work Mobile"*, Minerva, 40: 359–373, Kluwer Academic Publishers, Netherlands.
- Salmi, J., 2009, *"The Challenges of Establishing World-Class Universities"*, Directions in Development, Human Development, The World Bank, Washington, DC.
- Sanyal, B. C., 2002, *"Latest trends in institutional management of higher education"*, ACHEA (Association of Caribbean Higher Education Administrators) Conference: The Challenge of Quality for the Higher Education Administrative Professional.
- Sharma, Y., 2009, *"Obstacles on road to world class universities"*, Link: <http://www.universityworldnews.com/article.php?story=20090706190309224>

آیین نامه سازمان اداری و تشکیلاتی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

Simsek, A., 2009, *"Knowledge Economy and Corporate Universities"* Faculty of Communication Sciences, Anadolu University, Eskisehir, Turkey.

Sporn, B., *"Convergence or Divergence in International Higher Education Policy- Lessons from Europe"*, Vienna University of Economics and Business Administration

William, H. A., 2003, *"Some Key Forces Impacting on Higher Education – The Caribbean Perspective"*, University of Technology, Jamaica, hwilliams@utech.edu.jm/
williebo@cwjamaica.com

وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری

کمیته راهبری تدوین کلیات ضوابط و مقررات خاص

دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری

« موضوع بند ب ماده ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران »

آیین نامه تشکیلات دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

تدوین و تنظیم : کارگروه تدوین کلیات ضوابط و مقررات آیین نامه تشکیلات

رئیس کارگروه : هدیة هجرانی

اعضای کارگروه : ضحی جعفر نژاد

شهاب کسکه

محمدعلی ملک محمدی

احمد کولیوند

اسفند ۱۳۹۰

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

مقدمه:

در اجرای ماده ۱۰ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بند ب ماده ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و سند توسعه ملی بخش آموزش عالی و با هدف تقویت محورهای پژوهش، همکاری‌های علمی بین المللی، تنوع بخشی به شیوه‌های آموزش عالی، دوره‌های تحصیلات تکمیلی، قدرت پاسخگویی به جامعه و پویایی و کنترل کیفیت در فعالیتهای دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی و به منظور ایجاد هماهنگی و فراهم نمودن تسهیلات لازم در امر ساماندهی و تدوین تشکیلات واحدهای فوق الذکر و همچنین ایجاد زمینه برای بالا بردن سهم و نقش هیأت‌های امناء در راهبری امور دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی، "آیین‌نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی" تهیه و تنظیم شده است.

در این آیین‌نامه تلاش شده است تا سازماندهی واحدها و پست‌های سازمانی به گونه‌ای باشد که با تأمین ساختار سازمانی مناسب برای اجرای فعالیتهای مؤسسه، بهره‌وری سازمانی از طریق استفاده بهینه از منابع و امکانات موجود حاصل گردد و همچنین ساختار سازمانی، با حفظ قابلیت انعطاف لازم، دستیابی به اهداف مؤسسه و اجرای برنامه‌های آن را تسهیل نماید و در عین حال از گسترش بی‌رویه واحدهای سازمانی جلوگیری شده و زمینه رشد هماهنگ و متوازی را برای آن مهیا سازد، برای این منظور محورهای اصلی سیاست‌های تنظیم تشکیلات مؤسسه به ترتیب زیر می‌باشد:

۲-۱- جلوگیری از توسعه کمی غیر ضرور تشکیلات به خصوص در بخش‌های ستادی و پشتیبانی.

۲-۲- حذف واحدهای غیر ضرور از ساختار تشکیلاتی.

۲-۳- ادغام واحدهای با مأموریت مرتبط و موازی حسب مورد.

۲-۴- کاهش سطوح سازمانی (سلسله مراتب اداری) به منظور تسهیل در تصمیم‌گیری.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۱- تعاریف و اصطلاحات:

در این آیین نامه به منظور رعایت اختصار، "شورای گسترش آموزش عالی" و "دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی" به ترتیب "شورا" و "مؤسسه" نامیده می‌شوند.

- "مؤسسه" به موجب قانون یا مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و یا کسب مجوز از شورا ایجاد شده یا می‌شوند.

- دانشگاه:

مؤسسه‌ای است که با حداقل سه دانشکده ایجاد می‌شود و با هدف ترویج علم، ارتقای دانش و تربیت نیروی انسانی در زمینه‌های مختلف علوم و فنون به ارائه آموزش عالی و انجام پژوهش می‌پردازد.

- مجتمع آموزش عالی:

مؤسسه‌ای است که به صورت مستقل و یا در دانشگاهها ایجاد می‌شود و دارای حداقل ۲ دانشکده می‌باشد. اهم فعالیت‌های مجتمع آموزش عالی، آموزشی است.

- دانشکده:

مؤسسه‌ای است که در دانشگاه/مجتمع یا به صورت مستقل با حداقل ۳ گروه آموزشی ایجاد می‌شود.

- آموزشکده:

مؤسسه‌ای است که در دانشگاه/مجتمع یا به صورت مستقل تأسیس می‌شود و در مقطع کاردانی فعالیت دارد. آموزشکده از حداقل یک گروه آموزشی تشکیل می‌شود.

- مرکز آموزش عالی:

مؤسسه‌ای است که به صورت مستقل یا در دانشگاهها ایجاد می‌شود. مرکز از حداقل یک گروه و حداکثر ۲ گروه آموزشی تشکیل می‌شود. اهم فعالیت‌های مرکز آموزش عالی، آموزشی است.

- شعبه/واحد بین الملل/ پردیس:

مؤسسه‌ای است که در شهر محل استقرار دانشگاه مادر یا دیگر شهرها و مناطق آزاد داخل و نیز در خارج کشور، به صورت خود گردان و یا برابر قوانین و مقررات مربوط اداره می‌شود.

- پژوهشگاه:

مؤسسه‌ای است که با حداقل سه پژوهشکده ایجاد می‌شود و اهم فعالیت‌های آن، پژوهشی است.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

- پژوهشکده :

موسسه‌ای است که دارای حداقل سه گروه پژوهشی (با ویژگی های مندرج در تعریف گروه آموزشی / پژوهشی) می باشد و در مؤسسه پژوهشی/پژوهشگاه/ دانشگاه و یا به طور مستقل ایجاد می شود. فعالیت پژوهشکده می‌تواند در انواع بنیادی، کاربردی، توسعه ای و یا میان رشته‌ای تعریف شود.

- مؤسسه پژوهشی:

موسسه‌ای است که دارای حداقل ۲ پژوهشکده باشد.

- مرکز پژوهشی :

موسسه‌ای است که دارای کمتر از سه گروه پژوهشی می‌باشد.

- گروه آموزشی / پژوهشی :

کوچکترین واحد آموزشی/ پژوهشی است که با کسب مجوز از شورا یا هیأت امنا از تعدادی اعضای هیأت علمی آموزشی / پژوهشی تشکیل می‌شود که در یکی از رشته‌های تحصیلی یا زمینه های تخصصی مشخص، مبتنی بر ضوابط مربوط، عهده‌دار امور آموزش / پژوهش باشد، در راس گروه آموزشی/ پژوهشی، "مدیر گروه" قرار دارد.

- توزیع وظایف:

وظایف مؤسسه با در نظر گرفتن پیوستگی و سختیت فعالیت‌ها تجزیه و تفکیک می‌شود و در قالب معاونت‌ها و سپس واحدهای سازمانی تقسیم و توزیع می‌گردد. به نحوی که در این تقسیم‌بندی بین وظایف واحدهای سازمانی تداخل و تشابه وجود نداشته باشد.

- ضوابط تشکیلاتی:

معیارهایی که چگونگی توزیع وظایف، تعداد سطوح و تعداد واحدهای سازمانی را تعیین می‌نماید.

- نمودار سازمانی:

انعکاس ترکیب رسمی سازمانی مبتنی بر تشکیلات که بیانگر روابط و نحوه تقسیم و توزیع وظایف میان واحدهای سازمانی، حدود اختیارات، سلسله مراتب و سطوح فرماندهی می‌باشد.

- سازمان تفصیلی:

به مجموعه اهداف، وظایف و پست‌های سازمانی اطلاق می‌شود که در چارچوب اهداف و وظایف اساسی مؤسسه و براساس حجم، میزان و ماهیت کار هر واحد سازمانی تعیین می‌گردد.

- ساختار سازمانی:

به مجموعه نمودار سازمانی و سازمان تفصیلی ساختار سازمانی می‌گویند.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

- واحد سازمانی:

از اجزای ساختار سازمانی است که در قالب یکی از سطوح سازمانی از جمله: معاونت، مدیریت، مرکز، اداره و گروه عهده دار انجام وظایف متجانس و مرتبط با اهداف موسسه می باشد. در راس هر واحد سازمانی "پست سازمانی" یا "سمت" متناسب با اختیارات آن پیش بینی می شود.

- واحد تابعه:

واحد سازمانی است که از نظر سیاست ها، خط مشی ها و نیز امور اداری، مالی، معاملاتی و تشکیلاتی تابع موسسه می باشد.

- واحدهای صف:

واحدهای سازمانی تابعه هستند که به طور مستقیم با اهداف، ماموریتها و وظایف موسسه سروکار دارند. از جمله دانشکدهها، پژوهشکدهها، گروه های آموزشی / پژوهشی و

- واحدهای ستاد:

واحدهای سازمانی تابعه هستند که غالباً به طور غیر مستقیم از طریق برنامه ریزی، نظارت و ارزیابی، حمایت و پشتیبانی واحدهای صف، مؤسسه را در تحقق اهداف، ماموریتها و انجام وظایف یاری می نمایند.

- سطح سازمانی:

هر یک از مقاطع تشکیل دهنده سلسله مراتب اداری است که جزء رده فرماندهی قرار می گیرد.

- سطوح سازمانی حوزه ستاد موسسه در ۴ سطح به شرح ذیل تعریف می شود:

۱- ریاست موسسه

۲- معاونت

۳- مدیریت/مرکز

۴- گروه / اداره

- سطوح سازمانی حوزه صف موسسه در ۳ سطح به شرح ذیل می باشد:

۱- ریاست موسسه

۲- ریاست واحدهای آموزشی و پژوهشی تابعه موسسه

۳- گروه آموزشی / پژوهشی

- پست سازمانی:

جایگاهی است که در سازمان تفصیلی موسسه برای انجام وظایف و مسئولیت های مشخص پیش بینی و همچنین برای

تصدی یک مستخدم رسمی یا پیمانی در نظر گرفته می شود.

هر پست سازمانی دارای یک "شماره پست" می باشد.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

- سمت سازمانی:

- جایگاهی است که در سازمان تفصیلی موسسه برای انجام وظایف و مسئولیت‌های "مدیریتی"، "سرپرستی" و "مشاوره" در واحدهای سازمانی با علامت "تک ستاره" (*) و "بدون شماره" پیش‌بینی می‌شود و صرفاً اعضای هیأت علمی می‌توانند با حفظ پست سازمانی در "سمت‌ها" منصوب گردند.
- برای موسساتی که در رده یک تشکیلاتی قرار گرفته‌اند، (موضوع جداول ماده ۷ و ۹) می‌توان در حوزه ریاست حداکثر دو سمت "مشاور" و در هر یک از معاونت‌ها حداکثر یک سمت "مشاور" پیش‌بینی نمود.
 - برای موسساتی که در رده دو و سه تشکیلاتی قرار گرفته‌اند، (موضوع جداول ماده ۷ و ۹) می‌توان در حوزه ریاست و هر یک از معاونت‌ها حداکثر یک سمت "مشاور" پیش‌بینی نمود.
 - برای موسساتی که در رده چهار تشکیلاتی قرار گرفته‌اند، (موضوع جدول ماده ۷) می‌توان در حوزه ریاست حداکثر یک سمت "مشاور" پیش‌بینی نمود.

تبصره:

چنانچه سمت‌های "مدیریتی" و یا "سرپرستی" با "شماره" و "علامت دو ستاره" (**) در سازمان تفصیلی موسسه پیش‌بینی شوند، سمت مذکور "پست" تلقی می‌شود و عضو هیأت علمی یا غیر هیأت علمی می‌تواند به پست مذکور منصوب شود. در صورتیکه عضو هیأت علمی عهده‌دار وظایف این پست شود برای عضو هیأت علمی پست مذکور، "سمت" تلقی می‌شود.

ماده ۲:

موسساتی که با عنوان "سازمان" تأسیس شده یا می‌شوند به استثنای سازمان "مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها" در قلمرو شمولیت این آیین‌نامه نمی‌باشند.

ماده ۳- تعریف سطوح سازمانی حوزه ستاد موسسه و نحوه تنظیم پست‌های سازمانی آن‌ها:

معاونت:

دومین سطح سازمانی پس از رئیس موسسه می‌باشد که انجام بخشی از وظایف مربوط به اهداف موسسه را برعهده دارد.

هر معاونت از حداقل ۲ و حداکثر ۴ واحد سازمانی در سطح مدیریت، مرکز، اداره و گروه تشکیل می‌شود.

تبصره ۱:

سقف تعداد واحدهای سازمانی (حداکثر تعیین شده) برای واحدهای تحت نظر معاونت در چارچوب برنامه استراتژیک موسسه و با کسب مجوز از هیأت اماناء تا ۶ واحد سازمانی، قابل افزایش است.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

مدیریت:

سومین سطح سازمانی است که انجام بخشی از وظایف معاونت یا مؤسسه را در زمینه فعالیت‌های مطالعاتی و اجرایی بر عهده دارد. در رأس مدیریت، "مدیر" می‌باشد. هر مدیریت می‌تواند براساس تنوع و تعداد فعالیت‌ها از حداکثر ۴ گروه / اداره تشکیل شود. در مدیریت‌هایی که فاقد گروه / اداره باشند می‌توان حداقل ۷ پست و حداکثر ۲۴ پست سازمانی پیش‌بینی نمود.

برای موسساتی که در رده یک تشکیلاتی قرار می‌گیرند می‌توان در هر مدیریت حداکثر یک پست "معاون" حسب نیاز پیش‌بینی نمود.

تبصره ۲:

سقف تعداد گروه/اداره و همچنین پست‌های سازمانی تحت نظر "مدیریت" در چارچوب برنامه استراتژیک مؤسسه و با کسب مجوز از هیات‌امنا تا سقف ۵ گروه/اداره و ۳۰ پست سازمانی قابل افزایش است.

مرکز:

سومین سطح سازمانی است که انجام بخشی از وظایف مؤسسه/معاونت را در زمینه فعالیت‌های مطالعاتی یا اجرایی به صورت متمرکز برعهده دارد و در مقایسه با "مدیریت" از اختیارات بیشتری برخوردار می‌باشد. در رأس مرکز، "رئیس" قرار دارد. سطح سازمانی مرکز، هم‌تراز مدیریت می‌باشد. ادارات، گروه‌ها و پست‌های سازمانی تحت نظر مرکز مشابه مدیریت می‌باشد.

گروه:

چهارمین سطح سازمانی است که عهده‌دار انجام چند وظیفه از وظایف معاونت، مدیریت و یا مرکز می‌باشد. ماهیت وظایف گروه، مطالعاتی و تحقیقاتی است. در رأس گروه "رئیس" منظور می‌گردد.

- هر گروه با حداقل ۴ پست و حداکثر ۶ پست سازمانی ایجاد می‌شود.
- در تشکیلات یک گروه، می‌توان به تناسب تعداد پست‌ها و تنوع فعالیت‌ها حداکثر ۲ پست "کارشناس مسئول" پیش‌بینی نمود، مشروط بر آنکه هر "کارشناس مسئول" عهده دار حداقل یک فعالیت باشد.

اداره:

چهارمین سطح سازمانی است که عهده‌دار انجام چند وظیفه از وظایف معاونت، مدیریت و یا مرکز می‌باشد. وجه غالب وظایف اداره، "اجرایی" است.

- هر اداره با حداقل ۴ پست و حداکثر ۶ پست سازمانی ایجاد می‌شود.
- در تشکیلات یک اداره، می‌توان به تناسب تعداد پست‌ها و تنوع فعالیت‌ها حداکثر ۲ پست "کارشناس مسئول" پیش‌بینی نمود، مشروط بر آنکه هر "کارشناس مسئول" عهده دار حداقل یک فعالیت باشد.

تبصره ۳:

- مؤسسه مجاز به ایجاد پست‌سازمانی با عنوان عضو هیات علمی در حوزه ستاد خود نمی‌باشد.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

تبصره ۴:

- حداکثر تعداد پست‌های سازمانی غیر عضو هیات علمی در موسسات جدیدالتاسیس رده ۴ و ۳ (موضوع جداول ماده ۷ و ۹) "تادو برابر" تعداد پست‌های سازمانی با عنوان "عضو هیات علمی" و برای موسسات با رده تشکیلاتی ۲ و ۱ (موضوع جداول ماده ۷ و ۹)، "برابر" پست‌های سازمانی با عنوان "عضو هیات علمی" تعیین می‌گردد.

ماده ۴- فعالیت‌هایی که می‌بایست مستقیماً تحت نظر رئیس موسسه قرار گیرند به شرح ذیل می‌باشد.

۱- گزینش ۲- حراست ۳- نظارت و ارزیابی ۴- روابط عمومی ۵- امور دانشجویان شاهد و ایثارگر ۶- دبیرخانه هیات اجرایی جذب اعضای هیات علمی ۷- امور حقوقی، قراردادهای و رسیدگی به شکایات.

در حوزه ریاست هر مؤسسه حسب نیاز، حجم فعالیت‌ها و برنامه‌های موسسه واحدی تحت عنوان "دفتر ریاست" ایجاد می‌شود که در رأس آن "رئیس دفتر" یا "رئیس" می‌باشد. سطح سازمانی "رئیس دفتر" یا "رئیس" در موسسات رده یک تشکیلاتی (موضوع جداول ماده ۷ و ۹)، هم‌تراز "مدیر" و برای موسسات رده ۲ و ۳ (موضوع جداول ماده ۷ و ۹) هم‌تراز "رئیس اداره" و موسسات با رده ۴ تشکیلاتی (موضوع جدول ماده ۷) "کارشناس مسئول" است. لیکن عمده وظایف واحد سازمانی مذکور، "اجرایی" می‌باشد.

ماده ۵- نحوه تنظیم پست‌های سازمانی واحدهای صف موسسه:

به ازای هر گروه آموزشی / پژوهشی مصوب حداقل ۵ پست عضو هیئت علمی.

به ازای هر ۵ پست عضو هیات علمی در گروه آموزشی / پژوهشی مصوب، حسب نیاز یک پست سازمانی با عنوان "کارشناس".

به ازای هر کارگاه آموزشی و یا آزمایشگاه تخصصی یک پست کارشناس کارگاه و یا کارشناس آزمایشگاه.

تبصره ۵:

سرانه مطلوب تعداد اعضای هیئت علمی به دانشجوی روزانه معادل شده* $\frac{1}{18}$ می‌باشد

* تعداد دانشجوی روزانه معادل شده = تعداد دانشجو دوره کارشناسی $\times 1$ + تعداد دانشجوی کارشناسی ارشد $\times 2$ + تعداد دانشجو دوره دکتری $\times 6$

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۶- ضوابط و شاخصهای مورد نظر و ضرایب مربوط به منظور تعیین رده تشکیلات مؤسسات آموزشی به شرح جدول ذیل می باشد:

جدول شاخص های تشکیلاتی آیین نامه تشکیلات و ضرایب مربوط		
عنوان شاخص	عوامل مؤثر در شاخص	ضرایب
تعداد دانشجویان روزانه در گروه علوم انسانی (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کارستانی	۰/۱۳
	کارشناسی	۱/۲۵
	کارشناسی ارشد	۳/۴۱
	دکترای تخصصی	۷/۹۳
تعداد دانشجویان روزانه در گروه علوم پایه (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کارستانی	۰/۱۳
	کارشناسی	۰/۸۳
	کارشناسی ارشد	۲/۹۹
	دکترای تخصصی	۸/۰۶
تعداد دانشجویان روزانه در گروه فنی مهندسی (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کارستانی	۰/۱۳
	کارشناسی	۱/۱۸
	کارشناسی ارشد	۳/۷۴
	دکترای تخصصی	۸/۷۱
تعداد دانشجویان روزانه در گروه کشاورزی ، دامپزشکی و پزشکی (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کارستانی	۰/۱۳
	کارشناسی	۱/۲۲
	کارشناسی ارشد	۳/۴۹
	دکترای تخصصی	۷/۹۹
تعداد دانشجویان روزانه در گروه هنر (به ازای هر ۱۰۰ نفر)	کارستانی	۰/۱۵
	کارشناسی	۱/۳۲
	کارشناسی ارشد	۴/۶۴
	دکترای تخصصی	۸/۹۷
تعداد عضو هیئت علمی تمام وقت (به ازای هر ۱۵ نفر)	مربی	۰/۹۷
	استادیار	۲/۲۳
	دانشیار	۴/۰۴
	استاد	۶/۴۵
واحد بین الملل ، شعبه ، دانشکده ، مجتمع، پژوهشکده، آموزشکده، گروه و رشته آموزشی/پژوهشی	شعبه/ واحد بین الملل / پردیس (مصوب)	حداقل ۵/۱۷ و حداکثر ۱/۵ برابر ۵/۱۷ ^۹
	دانشکده / مجتمع / پژوهشکده (مصوب)	۵/۱۷
	آموزشکده/ مرکز (مصوب)	۳/۰۶
	گروه آموزشی/پژوهشی (مصوب)	۱/۱
	رشته / گرایش (مصوب)	۰/۷۷

^۹- با احتساب گروه آموزشی و رشته.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

عنوان شاخص	عوامل مؤثر در شاخص	ضرایب
نسبت درآمدهای تحقق یافته از محل قراردادهای مشاوره و پژوهش با بخش صنعت به کل اعتبارات عمومی	به ازای هر ۱۰٪	۴/۷۳
نسبت مازاد درآمد اختصاصی به کل اعتبارات عمومی	به ازای هر ۱۰٪	۴/۹۱
تعداد مقالات علمی - پژوهشی معادل ** در ۲ سال گذشته	به ازای هر ۱۰ مقاله	۴/۹۵
تعداد کل کتابهای *** چاپ شده در ۲ سال گذشته	به ازای هر ۱۰ کتاب	۱/۹۸
تعداد دستاوردهای علمی - پژوهشی (جوایز + دستاورد) در ۲ سال گذشته	به ازای هر ۴ جایزه	۲/۶۵
تعداد رشته های مشترک با دانشگاه های خارج از کشور (هر رشته - دانشگاه) یا تعداد دانشجویان خارجی جذب شده	به ازای هر رشته / به ازای هر ۵ دانشجو	۲/۹۸
تعداد رشته های مشترک با دانشگاه های داخل کشور (هر رشته - دانشگاه)	به ازای هر رشته	۱/۳
تعداد مراکز آموزش عالی و پژوهشی تحت پوشش دانشگاه های مراکز استاتبا (از بعد نظارت و ارزیابی)	به ازای هر واحد تحت سرپرستی	۰/۲۲

** - مقالات علمی پژوهشی معادل از فرمول زیر بدست می آید:

مقالات معادل شده: تعداد مقالات علمی پژوهشی معتبر داخلی و خارجی $\times 3$

*** - کتابهایی که در انتشارات همان موسسه و یا موسسات انتشاراتی سایر مراکز آموزش عالی، پژوهشی و فناوری توسط اعضای هیأت علمی همان موسسه تألیف گردیده و به چاپ رسیده باشد.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۷- رده تشکیلات مؤسسات آموزشی و تعداد سقف معاونت‌ها و مدیریت‌های مؤسسه پس از اعمال شاخص‌ها و ضوابط مندرج در ماده ۶ و کسب امتیازات مربوط، به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول رده بندی تشکیلات مؤسسات آموزشی

عنوان	رتبه تشکیلاتی	امتیاز	حداکثر معاونت	حداکثر مدیریت
گروه الف	رده ۱	۱۱۰۰ به بالا	۵	۲۰
گروه ب		۹۵۱-۱۱۰۰	۵	۱۸
گروه ج		۸۰۱-۹۵۰	۵	۱۶
گروه د		۶۵۱-۸۰۰	۵	۱۴
گروه الف	رده ۲	۵۷۶-۶۵۰	۴	۱۴
گروه ب		۵۰۱-۵۷۵	۴	۱۳
گروه ج		۴۲۶-۵۰۰	۴	۱۲
گروه د		۳۵۱-۴۲۵	۴	۱۱
گروه الف	رده ۳	۳۰۱-۳۵۰	۳	۱۱
گروه ب		۲۵۱-۳۰۰	۳	۱۰
گروه ج		۲۰۱-۲۵۰	۳	۹
گروه د		۱۵۱-۲۰۰	۳	۸
گروه الف	رده ۴	۱۰۱-۱۵۰	۲	۸
گروه ب		۵۱-۱۰۰	۲	۷
گروه ج		۰-۵۰	۲	۶

تبصره:

- سقف تعداد معاونت‌ها و مدیریت‌های مؤسسات با ویژگی‌های خاص* پس از اخذ مجوز از هیأت امناء می‌تواند تا یک معاونت و دو مدیریت افزایش یابد.

* منظور موسساتی هستند که دارای مأموریت‌ها و فعالیت‌های فناوری، بین المللی، فرهنگی و اجتماعی، تحصیلات تکمیلی و ... در سطح گسترده می‌باشند.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۸- ضوابط ، شاخص‌های مورد نظر و ضرایب مربوط به منظور تعیین رده تشکیلاتی موسسات پژوهشی مستقل به شرح جدول ذیل می‌باشد.

ضرایب	عوامل موثر در شاخص	عنوان شاخص
۱/۰۲	کارشناسی ارشد / دکتری	تعداد دانشجوی تحصیلات تکمیلی (به ازاء هر ۱۰ نفر)
۲/۱۴	مربی	تعداد عضو هیئت علمی (به ازای هر ۵ نفر)
۳/۰۹	استادیار	
۳/۷۱	دانشیار	
۴/۰۲	استاد	
۷/۲۱	به ازاء هر مرکز	تعداد مراکز رشد
۰/۷۲	به ازاء هر شرکت	تعداد شرکت های تحت حمایت در مراکز رشد
۲/۰۶	به ازاء هر طرح	تعداد طرح های پایلوت در دو سال گذشته
۱/۰۷	به ازاء هر اختراع	تعداد اختراعات ثبت شده در دو سال گذشته
۰/۰۴	به ازاء هر patent	تعداد حق امتیاز (Patent) ایجاد شده در دو سال گذشته
۱/۰۲	به ازاء هر شرکت	تعداد (Spin-off) شرکت های زایشی
۲/۰۷	به ازاء هر دستاورد	تعداد دستاوردهای علمی - پژوهشی در دو سال گذشته
۲/۰۷	به ازای هر مقاله	تعداد مقالات علمی پژوهشی چاپ شده در ۲ سال گذشته*
۲/۰۷	به ازای هر کتاب	تعداد کتاب های چاپ شده در ۲ سال گذشته**
۷/۵۸	به ازاء هر ۵ درصد	مازاد درآمد اختصاصی (تحقق یافته) به کل اعتبارات عمومی
۰/۸۷	به ازاء هر ۵۰۰ میلیون ریال	درآمد اختصاصی تحقق یافته
۸/۱۲	به ازاء هر گروه	تعداد گروه پژوهشی
۲/۵	به ازاء هر مرکز	تعداد مرکز پژوهشی
۲/۵۴	به ازاء هر پژوهشکده	تعداد پژوهشکده
۳/۱۲	به ازاء هر پارک	تعداد پارک ها
۵	به ازاء هر قرارداد با مبلغ تا ۳۰۰ میلیون ریال	تعداد قراردادهای منعقد با جامعه (بخش صنعت و خدمات)

*- مقالات علمی پژوهشی معادل از فرمول زیر بدست می‌آید:

مقالات معادل شده : تعداد مقالات علمی پژوهشی معتبر داخلی و خارجی × ۳

** کتابهایی که در انتشارات همان موسسه و یا موسسات انتشاراتی سایر مراکز آموزش عالی ، پژوهشی و فناوری توسط اعضای هیات علمی همان موسسه تألیف گردیده و به چاپ رسیده باشد.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

ماده ۹- رده تشکیلات مؤسسات پژوهشی مستقل و سقف تعداد معاونت‌ها و مدیریت‌های آنها به شرح جدول ذیل می‌باشد.

ردیف	رده تشکیلاتی	امتیاز	حداکثر معاونت	حداکثر مدیریت
۱	رده ۱	۶۰۱ به بالا	۳	۸
۲	رده ۲	۳۰۱-۶۰۰	۲	۶
۳	رده ۳	۰-۳۰۰	۲	۴

ماده ۱۰:

مؤسساتی که به هنگام تطبیق ساختار سازمانی خود با این آیین‌نامه از تعداد معاونت‌ها و مدیریت‌های بیشتری برخوردارند، تعداد معاونت‌ها و مدیریت‌های آنها کاهش نمی‌یابد و تا زمان کسب امتیاز لازم در همان رده تشکیلاتی باقی می‌مانند.

ماده ۱۱- مؤسسات بر اساس مفاد مندرج در این آیین نامه می‌توانند نسبت به تنظیم و یا اصلاح ساختار سازمانی اقدام و پس از بررسی توسط کمیسیون دائمی به هیات امضاء برای تأیید نهایی و تصویب ارائه نمایند.

ماده ۱۲- تغییر و اصلاح مجدد ساختار سازمانی مؤسسات براساس این آیین نامه، پس از گذشت ۳ سال امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۱۳- این آئین نامه در ۱۲ ماده و ۷ تبصره در تاریخ..... به تصویب هیئت امناء و تأیید وزیر علوم تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

منابع:

- ۱- سیاست های کلی نظام اداری توسط مقام معظم رهبری. (۱۳۸۹) به آدرس اینترنتی:
<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=۸۹۰۱۳۱۱۵۴۸>
- ۲- سند چشم انداز بیست ساله نظام جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۸۵) به آدرس اینترنتی :
<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=۸۵۰۸۳۳۰۳۹۲>
- ۳- برنامه دولت نهم و دهم در حوزه آموزش عالی، سایت اطلاع رسانی دولت به آدرس:
[www.http://mporg.ir](http://www.mporg.ir)
- ۴- اهم برنامه های پیشنهادی وزارت علوم تحقیقات و فناوری. وزارت علوم تحقیقات و فناوری - مجموعه برنامه های وزیر علوم به مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۰)
- ۵- آیین نامه مدیریت جامع دانشگاهها، موسسات آموزش عالی ، پژوهشی و فناوری. وزارت علوم تحقیقات و فناوری (۱۳۸۹) به آدرس اینترنتی: www.iranculture.org/
- ۶- صورتجلسه هشتمین اجلاس مشترک هیئت های امنای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی. (مصوب ۱۳۸۲)
- ۷- سیاستهای کلی قانون برنامه چهارم توسعه ، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۳) به آدرس اینترنتی: www.msrt.ir/sites/dmf/document/law.pdf
- ۸- سیاستهای کلی قانون برنامه پنجم توسعه ، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۹۰) به آدرس اینترنتی : <http://ictb.ir/index.php/۱۳۸۹-۱۲-۰۲-۱۲-۲۷-۳۸>
- ۹- قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری. (۱۳۸۹) به آدرس اینترنتی:
http://atf.gov.ir/msrt_law
- ۱۰- طرح تعاریف و نظام تشکیلاتی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی مصوب جلسه مورخ ۶۷/۱/۲۰ شورای گسترش آموزش عالی ، وزارت علوم تحقیقات و فناوری (۱۳۶۷).
- ۱۱- بخشنامه شماره ۱۱/۱۶۷۳۹۳ مورخ ۸۱/۱/۱۳ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (وقت).

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

۱۲- دستور العمل اجرایی نحوه اخذ مجوز تأسیس واحدهای پژوهشی (موضوع بخشنامه شماره ۱۱/۹۷۴۹ مورخ

۷۷/۶/۲۱ مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی) (۱۳۷۷) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۳- ساختار، مأموریت ها و چشم اندازهای دانشگاههای برتر جهان معاونت طرح و برنامه دانشگاه تهران مهر
۱۳۸۷

۱۴- مقایسه الگوهای نام گذاری دانشگاههای برتر و دانشگاه تهران، معاونت طرح و برنامه دانشگاه تهران خرداد
۱۳۸۸

AFT (American Federation of Teachers), A Union of Professionals, ***"Shared Governance in Colleges and Universities"***, A Statement by the Higher Education Program and Policy Council,
Washington, DC, www.aft.org

Altbach, P. G., ۲۰۰۰, ***"The Changing Academic Workplace: Comparative Perspectives"***, Center for International Higher Education, Lynch School of Education, Boston College, Chestnut Hill, Massachusetts.

Bleiklie, L., Kogan, M., ۲۰۰۷, ***"Organization and Governance of Universities"***, Higher Education Policy, ۲۰, pp. ۲۷۷-۲۹۲.

Clarck, V., ۲۰۰۲, ***"Managing Change at the University of the West Indies"***, Presentation to ACHEA (Association of Caribbean Higher Education Administrators) Conference: The Challenge of Quality for the Higher Education Administrative Professional.

Eytte, R., Collins, B., ۲۰۰۷, ***"Improving Human Resource Management Capability in a Higher Education Institution through Implementation of a Computerized HRMS- Lessons from the UWI"***, Presentation to ACHEA (Association of Caribbean Higher Education Administrators) Conference.

Fielden, J., ۲۰۰۸a, ***"Global Trends in University Governance"***, Education Working Papers Series, Number ۹, the World Bank, Washington, D.C., U.S.A .

Fielden, J., ۲۰۰۸b, ***"Governance and Management for a world class institution"***, CHEMS Consulting, UK.

Fontaine, C. W., ۲۰۰۷, ***"Organizational Structure: A Critical Factor for Organizational Effectiveness and Employee Satisfaction"***, Northeastern University, College of Business Administration.

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

Gornitzka, A., ۱۹۹۹, **"Governmental policies and organizational change in higher Education"**, Higher Education ۲۸: ۵-۲۶, Kluwer Academic Publishers. Printed in the Netherlands.

Hoffman, A. M., Summers, R. W., ۲۰۰۰, **"Managing colleges and universities-Issues for Leadership"**, Bergin & Garvey, London, England.

Larsen, K., ۲۰۰۸, **"Assessment of Higher Education Performance: International Trends and Examples"**, Conference on Accountability and Autonomy in Engineering Education: What is Working?, IUCEE, ASEE, ISTE, Infosys and World Bank, Mysore, India

Liu, S., ۱۹۹۷, **"Trends in Hong Kong University Management: Towards a Lifelong Learning Paradigm"**,

Lombardi, J. V., Craig D. D., Capaldi, E. D., Cater, D. S., ۲۰۰۲, **"University Organization, Governance, and Competitiveness"**, the top American Research Universities, an annual report from the Lombardi Program on Measuring university Performance.

Maassen, P., Olsen, J. P., ۲۰۰۷, **"University Dynamics and European Integration"**, Springer, Netherlands.

Neame, R., Murphy, B., Sttit, F., Rake, M., ۱۹۹۹, **"Universities without walls: evolving paradigms in medical education"**, BMJ, ۳۱۹: ۱۲۹۶, BMJ Publishing Group Ltd.

Pollock, N., & Cornford, J., ۲۰۰۲, **"The Theory and Practice of the Virtual University: Working Through the Work of Making Work Mobile"**, Minerva, ۴۰: ۲۵۹-۲۷۳, Kluwer Academic Publishers, Netherlands.

Salmi, J., ۲۰۰۹, **"The Challenges of Establishing World-Class Universities"**, Directions in Development, Human Development, The World Bank, Washington, DC.

Sanyal, B. C., ۲۰۰۲, **"Latest trends in institutional management of higher education"**, ACHEA (Association of Caribbean Higher Education Administrators) Conference: The Challenge of Quality for the Higher Education Administrative Professional.

Sharma, Y., ۲۰۰۹, **"Obstacles on road to world class universities"**, Link: <http://www.universityworldnews.com/article.php?story=۲۰۰۹۰۷۰۶۱۹۰>

۳۰۹۲۳۴

آیین نامه اجرایی تشکیلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی

غیر قابل استناد

Simsek, A., ۲۰۰۹, *"Knowledge Economy and Corporate Universities"* Faculty of Communication Sciences, Anadolu University, Eskisehir, Turkey.

Sporn, B., *"Convergence or Divergence in International Higher Education Policy- Lessons from Europe"*, Vienna University of Economics and Business Administration

William, H. A., ۲۰۰۳, *"Some Key Forces Impacting on Higher Education – The Caribbean Perspective"*, University of Technology, Jamaica, hwilliams@utech.edu.jm/
williebo@cwjamaica.com